

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA PODLASKIEGO

Białystok, dnia 3 kwietnia 2014 r.

Poz. 1410

ZARZĄDZENIE NR 198/14 WÓJTA GMINY TUROŚL

z dnia 10 marca 2014 r.

w sprawie przyjęcia sprawozdania z wykonania budżetu gminy za 2013 r.

Na podstawie art. 267, 269 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885 i 938) zarządzam, co następuje:

§ 1. 1. Przyjmuje się sprawozdanie z wykonania budżetu gminy Turośl za 2013 r., według którego:

- 1) plan dochodów po dokonanych zmianach wynosi – 22.545.684,06 zł,
  - Wykonanie – 21.877.807,26 zł, w tym:
    - a) plan dochodów bieżących - 20.119.029,06 zł, Wykonanie – 19.606.580,96 zł,
    - b) plan dochodów majątkowych - 2.426.655,00 zł, Wykonanie – 2.271.226,30 zł, zgodnie z załącznikiem Nr 1;
- 2) plan wydatków po dokonanych zmianach wynosi – 24.994.159,06 zł,
  - Wykonanie – 23.579.382,90 zł, w tym:
    - a) plan wydatków bieżących - 18.883.129,06 zł, Wykonanie – 17.828.395,41 zł,
    - b) plan wydatków majątkowych – 6.111.030,00 zł, Wykonanie – 5.750.987,49 zł, zgodnie z załącznikiem Nr 2.
2. Sprawozdanie z wykonania planów finansowych zadań z zakresu administracji rządowej zleconych gminie zgodnie z załącznikami Nr 3 i 4.
3. Sprawozdanie opisowe z wykonania planów finansowych zadań z zakresu administracji rządowej zleconych gminie zgodnie z załącznikiem Nr 5.
4. Zestawienie przychodów i rozchodów zgodnie z załącznikiem Nr 6.
5. Sprawozdanie opisowe z wykonania budżetu gminy za 2013 rok zawierające również zmiany w planie wydatków na realizację programów finansowanych z udziałem środków unijnych oraz stopień zaawansowania realizacji programów wieloletnich zgodnie z załącznikiem Nr 7.
6. Sprawozdanie z wykonania planów finansowych samorządowych instytucji kultury zgodnie z załącznikami Nr 8 i 9.
7. Informację o stanie mienia komunalnego za 2013 rok zgodnie z załącznikiem Nr 10.

§ 2. Sprawozdania, o których mowa w § 1 ust. 1-7 przekazać Radzie Gminy Turośl.

§ 3. Sprawozdania, o których mowa w § 1 ust. 1-5 przekazać Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Białymstoku Zespół w Łomży.

§ 4. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania i podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego.

Wójt Gminy
Piotr Niedbała

Załącznik Nr 1 do zarządzenia Nr 198/14

Wójta Gminy Turośl

z dnia 10 marca 2014 r.

Dział	Rozdział	§	Nazwa działu, rozdziału, paragrafu	Plan na 2013 r.	Wykonanie na 31.12.2013 r.	% (6:5)
1	2	3	4	5	6	7
010			ROLNICTWO I ŁOWIECTWO	935416,93	915084,41	98
	01010		INFRASTRUKTURA WODOCIĄGOWA I SANITACYJNA	210147,00	189814,96	90
		0830	Wpływy z usług	109947,00	93742,67	85
		0920	Pozostałe odsetki	200,00	198,20	99
		0970	Wpływy z różnych dochodów	100000,00	95874,09	99
	01041		PROGRAM ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH	20885,00	20884,52	100
		0970	Wpływy z różnych dochodów	885,00	884,52	100
		2007	Dotacje celowe w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 3 oraz ust. 3 pkt 5 i 6 ustawy, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich	20000,00	20000,00	100
	01095		POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ	704384,93	704384,93	100
		2010	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie ustawami	704384,93	704384,93	100
020			LEŚNICTWO	5000,00	5269,30	105
	02001		GOSPODARKA LEŚNA	5000,00	5269,30	105
		0750	Dochody z najmu i dzierżawy	5000,00	5269,30	105
600			TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ	2030532,00	2030532,00	100
	60078		USUWANIE SKUTKÓW KLĘSK ŻYWIOŁOWYCH	2030532,00	2030532,00	100
		6330	Dotacje celowe przekazane z budżetu państwa na realizację inwestycji i zakupów inwestycyjnych własnych gmin (związków gmin)	2030532,00	2030532,00	100
720			INFORMATYKA	150527,00	0,00	0
	72095		POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ	150527,00	0,00	0
		2337	Dotacje celowe otrzymane od samorządu województwa na zadania bieżące realizowane na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego	6404,00	0,00	0
		6637	Dotacje celowe otrzymane z samorządu województwa na inwestycje i zakupy inwestycyjne realizowane na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego	144123,00	0,00	0
750			ADMINISTRACJA PUBLICZNA	78354,00	78832,69	
	75011		URZĘDY WOJEWÓDZKIE	72951,00	72999,05	100
		0690	Wpływy z różnych opłat	0,00	48,05	
		2010	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie ustawami	72951,00	72951,00	100
	75023		URZĘDY GMIN	5403,00	5833,64	108
		0970	Wpływy z różnych dochodów	5403,00	5833,64	108
751			URZĘDY NACZELNYCH ORGANÓW WŁADZY PAŃSTWOWEJ, KONTROLI I OCHRONY PRAWA ORAZ SĄDOWNICTWA	3961,00	3961,00	100
	75101		URZĘDY NACZELNYCH ORGANÓW WŁADZY PAŃSTWOWEJ, KONTROLI I OCHRONY PRAWA	845,00	845,00	100

Dział	Rozdział	§	Nazwa działu, rozdziału, paragrafu	Plan na 2013 r.	Wykonanie na 31.12.2013 r.	% (6:5)
		2010	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie ustawami	845,00	845,00	100
	75109		WYBORY DO RAD GMIN, RAD POWIATÓW I SEJMIKÓW WOJEWÓDZTW, WYBORY WÓJTÓW, BURMISTRZÓW I PREZYDENTÓW MIAST ORAZ REFERENDA GMINNE, POWIATOWE I WOJEWÓDZKIE	3116,00	3116,00	100
		2010	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie ustawami	3116,00	3116,00	100
754			BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE I OCHRONA PRZECIWPÓŻAROWA	2000,00	2000,00	100
	75412		OCHOTNICZE STRAŻE POŻARNE	2000,00	2000,00	100
		6300	Wpływy z tytułu pomocy finansowej udzielanej między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań inwestycyjnych i zakupów inwestycyjnych	2000,00	2000,00	100
756			DOCHODY OD OSÓB PRAWNYCH, OD OSÓB FIZYCZNYCH I OD INNYCH JEDNOSTEK NIEPOSIADAJĄCYCH OSOBOWOŚCI PRAWNEJ ORAZ WYDATKI ZWIĄZANE Z ICH POBOREM	2318757,00	2164565,02	93
	75601		WPLYY Z PODATKU DOCHODOWEGO OD OSÓB FIZYCZNYCH	800,00	864,00	108
		0350	Podatek od działalności gospodarczej osób fizycznych, opłacany w formie karty podatkowej	800,00	864,00	108
	75615		WPLYY Z PODATKU ROLNEGO, PODATKU LEŚNEGO, PODATKU OD CZYNNOŚCI CYWILNOPRAWNYCH, PODATKÓW I OPLAT LOKALNYCH OD OSÓB PRAWNYCH I INNYCH JEDNOSTEK ORGANIZACYJNYCH	622915,00	593821,50	95
		0310	Podatek od nieruchomości	492853,00	462841,50	94
		0320	Podatek rolny	664,00	637,00	96
		0330	Podatek leśny	121283,00	121007,00	100
		0340	Podatek od środków transportowych	7735,00	7735,00	100
		0500	Podatek od czynności cywilnoprawnych	200,00	1426,00	713
		0690	Wpływy z różnych opłat	80,00	88,00	110
		0910	Odsetki od nieterminowych wpłat z tytułu podatków i opłat	100,00	87,00	87
	75616		WPLYY Z PODATKU ROLNEGO, PODATKU LEŚNEGO PODATKU OD SPADKÓW I DAROWIZN, PODATKU OD CZYNNOŚCI CYWILNOPRAWNY ORAZ PODATKÓW I OPLAT LOKALNYCH OD OSÓB FIZYCZNYCH	543635,00	461453,04	85
		0310	Podatek od nieruchomości	285804,00	243400,88	85
		0320	Podatek rolny	93662,00	92555,30	99
		0330	Podatek leśny	34145,00	34122,44	100
		0340	Podatek od środków transportowych	27001,00	24729,60	92
		0360	Podatek od spadków i darowizn	40000,00	12686,00	32
		0500	Podatek od czynności cywilnoprawnych	58132,00	49031,00	84
		0690	Wpływy z różnych opłat	3091,00	3256,00	105
		0910	Odsetki od nieterminowych wpłat z tytułu podatków i opłat	1800,00	1671,82	93
	75618		WPLYY Z INNYCH OPLAT STANOWIĄCYCH DOCHODY JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO NA PODSTAWIE USTAW	292028,00	281356,75	96
		0410	Wpływy z opłaty skarbowej	27000,00	18649,00	69
		0480	Wpływy z opłat za zezwolenia na sprzedaż alkoholu	65028,00	67718,72	104
		0490	Wpływy z innych lokalnych opłat pobieranych przez jednostki samorządu terytorialnego na podstawie odrębnych ustaw	200000,00	194989,03	97

Dział	Rozdział	§	Nazwa działu, rozdziału, paragrafu	Plan na 2013 r.	Wykonanie na 31.12.2013 r.	% (6:5)
	75621		UDZIAŁY GMIN W PODATKACH STANOWIĄCYCH DOCHÓD BUDŻETU PAŃSTWA	859379,00	827069,73	96
		0010	Podatek dochodowy od osób fizycznych	851737,00	820701,00	96
		0020	Podatek dochodowy od osób prawnych	7642,00	6368,73	83
758			RÓŻNE ROZLICZENIA	11403580,00	11401198,30	100
	75801		CZĘŚĆ OŚWIATOWA SUBWENCJI OGÓLNEJ DLA JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO	6706970,00	6706970,00	100
		2920	Subwencje ogólne z budżetu państwa	6706970,00	6706970,00	100
	75807		CZĘŚĆ WYRÓWNAWCZA SUBWENCJI OGÓLNEJ DLA GMIN	4328235,00	4328235,00	100
		2920	Subwencje ogólne z budżetu państwa	4328235,00	4328235,00	100
	75814		RÓŻNE ROZLICZENIA FINANSOWE	5000,00	2618,30	52
		0920	Pozostałe odsetki	5000,00	2618,30	52
	75831		CZĘŚĆ RÓWNOWAŻĄCA SUBWENCJI OGÓLNEJ DLA GMIN	363375,00	363375,00	100
		2920	Subwencje ogólne z budżetu państwa	363375,00	363375,00	100
801			OŚWIATA I WYCHOWANIE	347956,00	321592,74	92
	80101		SZKOŁY PODSTAWOWE	65258,00	53124,39	81
		0750	Dochody z najmu i dzierżawy	65258,00	53124,39	81
	80103		ODDZIAŁY PRZEDSZKOLNE W SZKOŁACH PODSTAWOWYCH	44298,00	43456,34	98
		2030	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin	44298,00	43456,34	98
	80113		DOWOŻENIE UCZNIÓW DO SZKÓŁ	17000,00	18517,22	109
		0830	Wpływy z usług	17000,00	18517,22	109
	80148		STOŁÓWKI SZKOLNE	221400,00	206494,79	93
		0830	Wpływy z usług	221400,00	206494,79	93
852			POMOC SPOŁECZNA	3609867,13	3361449,86	93
	85206		WSPIERANIE RODZINY	8101,13	6247,08	77
		2030	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin	8101,13	6247,08	77
	85212		ŚWIADCZENIA RODZINNE ORAZ SKŁADKI NA UBEZPIECZENIA EMERYTALNE I RENTOWE Z UBEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO	2447000,00	2234454,53	91
		2010	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie ustawami	2252000,00	2231039,57	99
		2360	Dochody jednostek samorządu terytorialnego związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami	195000,00	3414,96	2
	85213		SKŁADKI NA UBEZPIECZENIE ZDROWOTNE OPŁACANE ZA OSOBY POBIERAJĄCE NIEKTÓRE ŚWIADCZENIA Z POMOCY SPOŁECZNEJ	14562,00	14105,31	97
		2010	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie ustawami	1000,00	561,60	56
		2030	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin	13562,00	13543,71	100
	85214		ZASIŁKI I POMOC W NATURZE ORAZ SKŁADKI NA UBEZPIECZENIA SPOŁECZNE	818176,00	787036,45	96
		2030	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin	818176,00	787036,45	96

Dział	Rozdział	§	Nazwa działu, rozdziału, paragrafu	Plan na 2013 r.	Wykonanie na 31.12.2013 r.	% (6:5)
	85216		ZASIŁKI STAŁE	158748,00	156532,49	99
		2030	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin	158748,00	156532,49	99
	85219		OŚRODKI POMOCY SPOŁECZNEJ	84504,00	84504,00	100
		2030	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin	84504,00	84504,00	100
	85295		POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ	78776,00	78570,00	100
		2010	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie ustawami	6180,00	5974,00	97
		2030	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin	72596,00	72596,00	100
853			POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ	167482,00	140489,78	84
	85395		POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ	167482,00	140489,78	84
		2007	Dotacje celowe w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 3 oraz ust. 3 pkt 5 i 6 ustawy, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich	142359,00	119416,31	84
		2009	Dotacje celowe w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 3 oraz ust. 3 pkt 5 i 6 ustawy, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich	25123,00	21073,47	84
854			EDUKACYJNA OPIEKA WYCHOWAWCZA	135964,00	122429,08	90
	85415		POMOC MATERIALNA DLA UCZNIÓW	135964,00	122429,08	90
		2030	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin	89280,00	75745,76	85
		2040	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań bieżących gmin z zakresu edukacyjnej opieki wychowawczej finansowanych w całości przez budżet państwa w ramach programów rządowych	46684,00	46683,32	100
900			GOSPODARKA KOMUNALNA I OCHRONA ŚRODOWISKA	1156287,00	1130403,78	98
	90019		WPLYWY I WYDATKI ZWIĄZANE Z GROMADZENIEM ŚRODKÓW Z OPŁAT I KAR ZA KORZYSTANIE ZE ŚRODOWISKA	1200,00	653,83	54
		0690	Wpływy z różnych opłat	1200,00	653,83	54
	90095		POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ	1155087,00	1129749,95	98
		0750	Dochody z najmu i dzierżawy	198982,00	183811,49	92
		0830	Wpływy z usług	607331,00	608444,30	100
		0870	Wpływy ze sprzedaży składników majątkowych	50000,00	38695,00	77
		0920	Pozostałe odsetki	600,00	625,24	104
		0970	Wpływy z różnych dochodów	298174,00	298173,92	100
921			KULTURA I OCHRONA DZIEDZICTWA NARODOWEGO	200000,00	199999,30	100
	92109		DOMY I OŚRODKI KULTURY, ŚWIETLICE I KLUBY	200000,00	199999,30	100
		6330	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację inwestycji i zakupów inwestycyjnych własnych gmin (związków gmin)	200000,00	199999,30	100
R A Z E M				22545684,06	21877807,26	97

Załącznik Nr 2 do zarządzenia Nr 198/14

Wójta Gminy Turośl

z dnia 10 marca 2014 r.

Dział	Rozdział	§	Nazwa działu, rozdziału, paragrafu	Plan na 2013 r.	Wykonanie	
					na 31.12.2013 r.	% (6:5)
1	2	3	4	5	6	7
010			ROLNICTWO I ŁOWIECTWO	3 600 588,93	3 377 960,81	94
	01010		INFRASTRUKTURA WODOCIĄGOWA I SANITACYJNA WSI	2 852 204,00	2 633 240,64	92
		3020	Nagrody i wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń	400,00	337,63	84
		4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	17 500,00	16 375,13	94
		4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne	1 324,00	1 323,14	100
		4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	4 050,00	3 348,78	83
		4120	Składki na Fundusz Pracy	600,00	477,28	80
		4170	Wynagrodzenie bezosobowe	2 000,00	1 819,58	91
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	34 800,00	28 442,00	82
		4260	Zakup energii	62 000,00	46 012,81	74
		4300	Zakup usług pozostałych	15 000,00	7 846,58	52
		4430	Różne opłaty i składki	2 000,00	857,00	43
		4440	Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	547,00	546,97	100
		4530	Podatek od towarów i usług (VAT)	1 200,00	995,04	83
		6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	45 000,00	28 291,59	63
		6057	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	1 781 958,00	1 777 187,72	100
		6059	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	868 825,00	704 619,39	81
		6060	Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych	15 000,00	14 760,00	98
	01030		IZBY ROLNICZE	2 500,00	1 570,34	63
		2850	Wpłaty gmin na rzecz izb rolniczych w wysokości 2% uzyskanych wpływów z podatku rolnego	2 500,00	1 570,34	63
	01041		PROGRAM ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH 2007-2013	32 500,00	32 284,90	99
		2810	Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji fundacjom	2 500,00	2 500,00	100
		4097	Honoraria	12 986,00	12 986,37	100
		4099	Honoraria	3 514,00	3 513,63	100
		4307	Zakup usług pozostałych	7 014,00	7 013,63	100
		4309	Zakup usług pozostałych	3 947,00	3 946,57	100
		4439	Zakup usług pozostałych	2 539,00	2 324,70	92
	01095		POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ	713 384,93	710 864,93	100
		4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	9 188,93	9 188,93	100
		4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	1 579,60	1 579,60	100
		4120	Składki na Fundusz Pracy	216,49	216,49	100
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	913,00	913,00	100
		4300	Zakup usług pozostałych	10 913,45	8 393,45	77
		4430	Różne opłaty i składki	690 573,46	690 573,46	100
400			WYTWARZANIE I ZAOPATRYWANIE W ENERGIĘ	244 398,00	216 417,95	89

Dział	Rozdział	§	Nazwa działu, rozdziału, paragrafu	Plan na 2013 r.	Wykonanie	
					na 31.12.2013 r.	% (6:5)
1	2	3	4	5	6	7
			ELEKTRYCZNA, GAZ I WODĘ			
	40001		DOSTARCZANIE CIEPŁA	151 872,00	133 848,39	88
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	145 872,00	130 130,77	89
		4260	Zakup energii	5 000,00	3 350,62	67
		4300	Zakup usług pozostałych	1 000,00	367,00	37
	40002		DOSTARCZANIE WODY	92 526,00	82 569,56	89
		3020	Nagrody i wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń	350,00	131,80	38
		4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	15 000,00	14 620,15	97
		4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne	1 199,00	1 198,10	100
		4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	3 100,00	2 931,65	95
		4120	Składki na Fundusz Pracy	430,00	417,85	97
		4170	Wynagrodzenie bezosobowe	1 900,00	1 738,14	91
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	31 160,00	30 591,55	98
		4260	Zakup energii	22 000,00	18 851,47	86
		4280	Zakup usług zdrowotnych	40,00	40,00	100
		4300	Zakup usług pozostałych	11 000,00	8 852,20	80
		4430	Różne opłaty i składki	4 000,00	2 070,84	52
		4440	Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	547,00	546,97	100
		4530	Podatek od towarów i usług (VAT)	1 800,00	578,84	32
600			TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ	3 113 220,00	3 075 961,44	99
	60016		DROGI PUBLICZNE GMINNE	487 688,00	451 982,69	93
		3020	Nagrody i wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń	462,00	254,40	55
		4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	36 300,00	35 194,07	97
		4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne	2 747,00	2 746,32	100
		4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	7 050,00	6 452,91	92
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	353 000,00	332 646,67	94
		4300	Zakup usług pozostałych	78 000,00	65 011,39	83
		4430	Różne opłaty i składki	9 035,00	8 583,00	95
		4440	Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	1 094,00	1 093,93	100
	60078		USUWANIE SKUTKÓW KŁĘSK ŻYWIŁOWYCH	2 625 532,00	2 623 978,75	100
		6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	2 625 532,00	2 623 978,75	100
630			TURYSTYKA	35 475,00	35 475,00	100
	63003		ZADANIA W ZAKRESIE UPOWSZECHNIANIA TURYSTYKI	35 475,00	35 475,00	100
		6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	35 475,00	35 475,00	100
710			DZIAŁALNOŚĆ USŁUGOWA	12 000,00	11 095,55	92
	71014		OPRACOWANIA GEODEZYJNE I KARTOGRAFICZNE	12 000,00	11 095,55	92
		4300	Zakup usług pozostałych	12 000,00	11 095,55	92
720			INFORMATYKA	177 090,00	0,00	0
	72095		POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ	177 090,00	0,00	0
		4307	Zakup usług pozostałych	2 876,00	0,00	0
		4309	Zakup usług pozostałych	507,00	0,00	0
		4707	Szkolenie pracowników nie będących członkami korpusu służby cywilnej	3 528,00	0,00	0

Dział	Rozdział	§	Nazwa działu, rozdziału, paragrafu	Plan na 2013 r.	Wykonanie	
					na 31.12.2013 r.	% (6:5)
1	2	3	4	5	6	7
		4709	Szkolenie pracowników nie będących członkami korpusu służby cywilnej	623,00	0,00	0
		6067	Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych	144 123,00	0,00	0
		6069	Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych	25 433,00	0,00	0
750			ADMINISTRACJA PUBLICZNA	1 584 592,00	1 509 232,03	95
	75011		URZĘDY WOJEWÓDZKIE	140 674,00	126 022,27	90
		3020	Nagrody i wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń	300,00	132,96	44
		4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	96 320,00	86 738,17	90
		4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne	7 645,00	7 644,61	100
		4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	20 001,00	18 420,06	92
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	2 868,00	1 794,67	63
		4300	Zakup usług pozostałych	10 000,00	8 466,94	85
		4410	Podróże służbowe krajowe	400,00	389,00	97
		4430	Różne opłaty i składki	252,00	248,00	98
		4440	Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	2 188,00	2 187,86	100
		4700	Szkolenie pracowników nie będących członkami korpusu służby cywilnej	700,00	0,00	0
	75022		RADY GMIN	69 000,00	60 091,28	87
		3030	Różne wydatki na rzecz osób fizycznych	64 000,00	59 386,08	93
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	3 000,00	705,20	24
		4300	Zakup usług pozostałych	2 000,00	0,00	0
	75023		URZĘDY GMIN	1 323 718,00	1 274 819,11	96
		3020	Nagrody i wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń	2 000,00	1 275,73	64
		4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	874 144,00	851 552,29	97
		4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne	66 411,00	66 410,78	100
		4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	149 000,00	141 393,87	95
		4120	Składki na Fundusz Pracy	20 550,00	18 770,24	91
		4170	Wynagrodzenie bezosobowe	6 100,00	5 999,58	98
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	48 000,00	45 856,70	96
		4260	Zakup energii	23 000,00	21 158,70	92
		4280	Zakup usług zdrowotnych	1 200,00	471,00	39
		4300	Zakup usług pozostałych	87 000,00	81 695,04	94
		4350	Zakup usług dostępu do sieci Internet	2 500,00	1 810,93	72
		4360	Opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych telefonii komórkowej	12 800,00	11 531,37	90
		4370	Opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych telefonii stacjonarnej	2 200,00	1 694,11	77
		4410	Podróże służbowe krajowe	3 500,00	2 555,13	73
		4430	Różne opłaty i składki	1 500,00	537,00	36
		4440	Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	17 813,00	17 812,82	100
		4700	Szkolenie pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	6 000,00	4 293,82	72
	75075		PROMOCJA JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO	5 000,00	4 071,05	81
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	1 000,00	664,00	66

Dział	Rozdział	§	Nazwa działu, rozdziału, paragrafu	Plan na 2013 r.	Wykonanie	
					na 31.12.2013 r.	% (6:5)
1	2	3	4	5	6	7
		4300	Zakup usług pozostałych	4 000,00	3 407,05	85
	75095		POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ	46 200,00	44 228,32	96
		3030	Różne wydatki na rzecz osób fizycznych	15 200,00	15 120,00	99
		4100	Wynagrodzenie agencyjno-prowizyjne	30 000,00	29 044,00	97
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	1 000,00	64,32	6
751			URZĘDY NACZELNYCH ORGANÓW WŁADZY PAŃSTWOWEJ, KONTROLI I OCHRONY PRAWA ORAZ SĄDOWNICTWA	3 961,00	3 961,00	100
	75101		URZĘDY NACZELNYCH ORGANÓW WŁADZY PAŃSTWOWEJ, KONTROLI I OCHRONY PRAWA	845,00	845,00	100
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	285,00	285,00	100
		4300	Zakup usług pozostałych	560,00	560,00	100
	75109		WYBORY DO RAD GMIN, RAD POWIATÓW I SEJMIKÓW WOJEWÓDZTW, WYBORY WÓJTÓW, BURMISTRZÓW I PREZYDENTÓW MIAST ORAZ REFERENDA GMINNE, POWIATOWE I WOJEWÓDZKIE	3 116,00	3 116,00	100
		3030	Różne wydatki na rzecz osób fizycznych	2 190,00	2 190,00	100
		4170	Wynagrodzenie bezosobowe	476,00	476,00	100
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	200,00	200,00	100
		4300	Zakup usług pozostałych	250,00	250,00	100
754			BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE I OCHRONA PRZECIWPOŻAROWA	145 382,00	133 751,40	92
	75412		OCHOTNICZE STRAŻE POŻARNE	145 382,00	133 751,40	92
		3020	Nagrody i wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń	19 970,00	18 055,49	90
		4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	25 000,00	24 529,19	98
		4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne	2 115,00	2 114,40	100
		4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	7 690,00	6 661,30	87
		4120	Składki na Fundusz Pracy	530,00	469,84	89
		4170	Wynagrodzenie bezosobowe	11 400,00	11 075,56	97
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	37 600,00	36 118,63	96
		4260	Zakup energii	5 000,00	3 907,85	78
		4280	Zakup usług zdrowotnych	980,00	980,00	100
		4300	Zakup usług pozostałych	14 000,00	12 286,69	88
		4430	Różne opłaty i składki	15 503,00	14 003,00	90
		4440	Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	1 094,00	1 093,93	100
		4700	Szkolenie pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	4 500,00	2 455,52	55
757			OBSŁUGA DŁUGU PUBLICZNEGO	340 000,00	281 742,50	83
	75702		OBSŁUGA PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH, KREDYTÓW I POŻYCZEK JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO	320 000,00	281 742,50	88
		8110	Odsetki od samorządowych papierów wartościowych	320 000,00	281 742,50	88
	75704		ROZLICZENIA Z TYTUŁU PORĘCZEŃ I GWARANCJI UDZIELONYCH PRZEZ SKARB PAŃSTWA LUB JEDNOSTKĘ SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO	20 000,00	0,00	0
		8020	Wpłaty z tytułu gwarancji i poręczeń	20 000,00	0,00	0
758			RÓŻNE ROZLICZENIA	42 000,00	0,00	0
	75818		REZERWY OGÓLNEJ CELOWE	42 000,00	0,00	0
		4810	Rezerwy	42 000,00	0,00	0
801			OŚWIATA I WYCHOWANIE	8 809 478,00	8 304 764,77	94
	80101		SZKOŁY PODSTAWOWE	5 033 616,00	4 779 447,33	95
		3020	Nagrody i wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń	264 836,00	248 426,99	94
		4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	2 744 393,00	2 671 249,19	97

Dział	Rozdział	§	Nazwa działu, rozdziału, paragrafu	Plan na 2013 r.	Wykonanie	
					na 31.12.2013 r.	% (6:5)
1	2	3	4	5	6	7
		4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne	208 833,00	208 639,31	100
		4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	556 455,00	521 610,39	94
		4120	Składki na Fundusz Pracy	70 576,00	62 893,94	89
		4170	Wynagrodzenie bezosobowe	21 650,00	19 363,27	89
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	280 070,00	194 903,11	70
		4240	Zakup pomocy naukowych, dydaktycznych i książek	4 900,00	659,74	13
		4260	Zakup energii	58 225,00	46 158,23	79
		4270	Zakup usług remontowych	602 350,00	602 349,67	100
		4280	Zakup usług zdrowotnych	9 500,00	1 360,00	14
		4300	Zakup usług pozostałych	26 940,00	22 963,97	85
		4350	Zakup usług dostępu do sieci Internet	4 462,00	3 284,35	74
		4370	Oplaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych telefonii stacjonarnej	5 620,00	4 618,04	82
		4410	Podróże służbowe krajowe	2 500,00	1 803,87	72
		4430	Różne opłaty i składki	4 560,00	4 278,00	94
		4440	Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	164 046,00	164 045,26	100
		4700	Szkolenie pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	3 700,00	840,00	23
	80103		ODDZIAŁY PRZEDSZKOLNE W SZKOLACH PODSTAWOWYCH	248 373,00	205 400,96	83
		3020	Nagrody i wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń	13 089,00	12 700,20	97
		4010	Wynagrodzenie osobowe pracowników	173 445,00	142 450,49	82
		4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne	11 101,00	10 739,88	97
		4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	35 283,00	28 421,79	81
		4120	Składki na Fundusz Pracy	5 031,00	3 565,16	71
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	500,00	0,00	0
		4240	Zakup pomocy naukowych, dydaktycznych i książek	2 000,00	0,00	0
		4280	Zakup usług zdrowotnych	450,00	50,00	11
		4440	Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	7 474,00	7 473,44	100
	80104		PRZEDSZKOLA	17 400,00	16 033,36	92
		4430	Różne opłaty i składki	17 400,00	16 033,36	92
	80110		GIMNAZJA	1 977 226,00	1 869 016,03	95
		3020	Nagrody i wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń	107 191,00	107 181,21	100
		4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	1 191 927,00	1 155 703,81	97
		4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne	86 480,00	86 426,50	100
		4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	241 212,00	221 568,49	92
		4120	Składki na Fundusz Pracy	32 669,00	28 841,74	88
		4170	Wynagrodzenie bezosobowe	2 400,00	1 662,79	69
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	191 750,00	157 998,06	82
		4240	Zakup pomocy naukowych, dydaktycznych i książek	1 000,00	0,00	0
		4260	Zakup energii	32 000,00	29 828,16	93
		4270	Zakup usług remontowych	500,00	0,00	0
		4280	Zakup usług zdrowotnych	3 600,00	1 201,00	33
		4300	Zakup usług pozostałych	15 000,00	8 828,48	59
		4350	Zakup usług dostępu do sieci Internet	700,00	679,60	97
		4370	Oplaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych telefonii stacjonarnej	1 800,00	1 396,76	78
		4410	Podróże służbowe krajowe	1 500,00	373,03	25
		4430	Różne opłaty i składki	4 000,00	3 970,00	99
		4440	Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	62 997,00	62 996,40	100
		4700	Szkolenie pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	500,00	360,00	72
	80113		DOWOŻENIE UCZNIÓW DO SZKÓŁ	598 467,00	567 854,69	95

Dział	Rozdział	§	Nazwa działu, rozdziału, paragrafu	Plan na 2013 r.	Wykonanie	
					na 31.12.2013 r.	% (6:5)
1	2	3	4	5	6	7
		4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	171 185,00	166 865,03	97
		4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne	13 557,00	12 957,82	96
		4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	32 692,00	30 187,33	92
		4120	Składki na Fundusz Pracy	4 663,00	4 302,44	92
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	286 200,00	270 379,08	94
		4260	Zakup energii	4 600,00	3 247,92	71
		4270	Zakup usług remontowych	22 000,00	21 090,46	96
		4280	Zakup usług zdrowotnych	600,00	100,00	17
		4300	Zakup usług pozostałych	27 465,00	25 129,65	91
		4410	Podróże służbowe krajowe	1 800,00	936,10	52
		4430	Różne opłaty i składki	20 300,00	20 254,00	100
		4440	Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	4 670,00	4 669,86	100
		4500	Pozostałe podatki na rzecz budżetów jednostek samorządu terytorialnego	7 735,00	7 735,00	100
		4700	Szkolenie pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	1 000,00	0,00	0
	80114		ZESPOŁYOBŚLUGI EKONOMICZNO ADMINISTRACYJNEJ SZKÓŁ	221 955,00	202 698,98	91
		4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	147 492,00	137 444,94	93
		4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne	12 490,00	12 048,89	96
		4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	27 501,00	21 636,14	79
		4120	Składki na Fundusz Pracy	3 920,00	3 565,54	91
		4170	Wynagrodzenie bezosobowe	2 000,00	1 373,54	69
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	7 000,00	6 927,39	99
		4270	Zakup usług remontowych	200,00	0,00	0
		4280	Zakup usług zdrowotnych	600,00	50,00	8
		4300	Zakup usług pozostałych	11 000,00	10 745,75	98
		4370	Opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych telefonii stacjonarnej	2 000,00	1 690,22	85
		4410	Podróże służbowe krajowe	900,00	859,21	95
		4430	Różne opłaty i składki	350,00	116,00	33
		4440	Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	5 102,00	5 101,36	100
		4700	Szkolenie pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	1 400,00	1 140,00	81
	80146		DOKSZTAŁCANIE I DOSKONALENIE NAUCZYCIELI	37 945,00	28 463,60	75
		4300	Zakup usług pozostałych	21 945,00	16 616,90	76
		4410	Podróże służbowe krajowe	10 000,00	7 732,81	77
		4700	Szkolenie pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	6 000,00	4 113,89	69
	80148		STOŁÓWKI SZKOLNE	633 322,00	594 676,02	94
		4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	273 181,00	266 268,21	97
		4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne	22 687,00	22 064,07	97
		4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	53 742,00	49 951,32	93
		4120	Składki na Fundusz Pracy	7 005,00	5 066,92	72

Dział	Rozdział	§	Nazwa działu, rozdziału, paragrafu	Plan na 2013 r.	Wykonanie	
					na 31.12.2013 r.	% (6:5)
1	2	3	4	5	6	7
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	7 070,00	5 003,57	71
		4220	Zakup środków żywności	221 400,00	207 118,75	94
		4260	Zakup energii	27 000,00	22 559,69	84
		4270	Zakup usług remontowych	1 100,00	0,00	0
		4280	Zakup usług zdrowotnych	1 600,00	140,00	9
		4300	Zakup usług pozostałych	6 300,00	4 718,22	75
		4410	Podróże służbowe krajowe	100,00	59,00	59
		4440	Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	11 487,00	11 486,27	100
		4700	Szkolenie pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	650,00	240,00	37
	80195		POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ	41 174,00	41 173,80	100
		4170	Wynagrodzenie bezosobowe	576,00	576,00	100
		4440	Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	40 598,00	40 597,80	100
851			OCHRONA ZDROWIA	69 050,00	66 236,90	96
	85154		PRZECIWDZIAŁANIE ALKOHOLOWI	69 050,00	66 236,90	96
		4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	21 700,00	21 664,80	100
		4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne	1 755,00	1 753,38	100
		4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	4 070,00	4 025,58	99
		4120	Składki na Fundusz Pracy	600,00	573,72	96
		4170	Wynagrodzenie bezosobowe	8 200,00	8 174,00	100
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	800,00	545,00	68
		4300	Zakup usług pozostałych	31 378,00	28 953,45	92
		4440	Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	547,00	546,97	100
852			POMOC SPOŁECZNA	3 758 873,13	3 681 510,08	98
	85202		DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ	31 563,00	30 748,05	97
		4330	Zakup usług przez jednostki samorządu terytorialnego od innych jednostek samorządu terytorialnego	31 563,00	30 748,05	97
	85204		RODZINY ZASTĘPCZE	1 000,00	0	0
		4330	Zakup usług przez jednostki samorządu terytorialnego od innych jednostek samorządu terytorialnego	1 000,00	0	0
	85205		ZADANIA W ZAKRESIE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE	3 998,00	427,28	11
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	1 946,00	375,94	19
		4300	Zakup usług pozostałych	52,00	51,34	99
		4700	Szkolenie pracowników	2 000,00	0	0
	85206		WSPIERANIE RODZINY	8 153,13	6 298,88	77
		4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	1 246,13	769,08	62
		4120	Zakup materiałów i wyposażenia	52,00	51,80	100
		4170	Wynagrodzenie bezosobowe	6 855,00	5 478,00	80
	85212		ŚWIADCZENIA RODZINNE ORAZ SKŁADKI NA UBEZPIECZENIE EMERYTALNE I RENTOWE Z UBEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO	2 265 621,00	2 240 798,73	99
		3020	Wydatki osobowe niezaliczane do wynagrodzeń	579,00	578,93	100

Dział	Rozdział	§	Nazwa działu, rozdziału, paragrafu	Plan na 2013 r.	Wykonanie	
					na 31.12.2013 r.	% (6:5)
1	2	3	4	5	6	7
		3110	Świadczenia społeczne	2 174 646,00	2 159 029,40	99
		4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	50 569,00	47 473,28	94
		4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne	3 655,00	3 654,56	100
		4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	19 106,00	16 005,19	84
		4120	Składki na Fundusz Pracy	1 448,00	1 227,72	85
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	3 776,00	1 941,79	51
		4280	Zakup usług zdrowotnych	177,00	177,00	100
		4300	Zakup usług pozostałych	8 600,00	8 070,45	94
		4370	Oplaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych telefonii stacjonarnej	1 101,00	726,48	66
		4440	Odpis na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	1 094,00	1 093,93	100
		4700	Szkolenie pracowników	870,00	820,00	94
	85213		SKŁADKI NA UBEZPIECZENIE ZDROWOTNE OPŁACANE ZA OSOBY POBIERAJĄCE NIEKTÓRE ŚWIADCZENIA Z POMOCY SPOŁECZNEJ	14 562,00	14 105,31	97
		4130	Składki na ubezpieczenie zdrowotne	14 562,00	14 105,31	97
	85214		ZASIŁKI I POMOC W NATURZE ORAZ SKŁADKI NA UBEZPIECZENIA SPOŁECZNE	867 976,00	836 630,03	96
		3110	Świadczenia społeczne	867 976,00	836 630,03	96
	85215		DODATKI MIESZKANIOWE	13 000,00	11 989,31	92
		3110	Świadczenia społeczne	13 000,00	11 989,31	92
	85216		ZASIŁKI STAŁE	158 748,00	156 532,49	99
		3110	Świadczenia społeczne	158 748,00	156 532,49	99
	85219		OŚRODKI POMOCY SPOŁECZNEJ	261 745,00	254 385,51	97
		3020	Wydatki osobowe nie zaliczane do wynagrodzeń	1 334,00	1 333,80	100
		4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	174 723,00	171 076,62	98
		4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne	13 339,00	13 338,26	100
		4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	34 294,00	31 992,19	93
		4120	Składki na Fundusz Pracy	4 416,00	4 047,46	92
		4170	Wynagrodzenia wypłacane na podstawie umowy zlecenia	6 156,00	6 078,00	99
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	6 266,00	6 124,52	98
		4280	Zakup usług zdrowotnych	486,00	486,00	100
		4300	Zakup usług pozostałych	10 925,00	10 888,41	100
		4370	Oplaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych telefonii stacjonarnej	3 200,00	3 054,64	95
		4410	Podróże służbowe krajowe	178,00	90,27	51
		4430	Różne opłaty i składki	720,00	588,00	82
		4440	Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	4 308,00	4 307,34	100
		4700	Szkolenia pracowników	1 400,00	980,00	70
	85228		USŁUGI OPIEKUŃCZE I SPECJALISTYCZNE USŁUGI OPIEKUŃCZE	35 581,00	32 874,49	92
		3020	Wydatki osobowe niezaliczane do wynagrodzeń	480,00	457,51	95
		4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	25 350,00	23 848,49	94
		4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne	1 239,00	1 238,03	100

Dział	Rozdział	§	Nazwa działu, rozdziału, paragrafu	Plan na 2013 r.	Wykonanie	
					na 31.12.2013 r.	% (6:5)
1	2	3	4	5	6	7
		4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	5 528,00	4 600,13	83
		4120	Składki na Fundusz Pracy	526,00	273,19	52
		4170	Wynagrodzenia wypłacane na podstawie umowy zlecenia	800,00	800,00	100
		4280	Zakup usług zdrowotnych	60,00	60,00	100
		4440	Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	1 598,00	1 597,14	100
	85295		POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ	96 926,00	96 720,00	100
		3110	Świadczenia społeczne	96 746,00	96 546,00	100
		4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	149,00	144,24	97
		4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	27,00	26,23	97
		4120	Składki na Fundusz Pracy	4,00	3,53	88
853			POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ	167 482,00	140 489,78	84
	85395		POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ	167 482,00	140 489,78	84
		4247	Zakup pomocy naukowych, dydaktycznych i książek	93 399,00	81 635,51	87
		4249	Zakup pomocy naukowych, dydaktycznych i książek	16 483,00	14 406,27	87
		4307	Zakup usług pozostałych	48 960,00	37 780,80	77
		4309	Zakup usług pozostałych	8 640,00	6 667,20	77
854			EDUKACYJNA OPIEKA WYCHOWAWCZA	367 694,00	336 018,87	91
	85401		ŚWIETLICE SZKOLNE	209 410,00	194 653,35	93
		3020	Nagrody i wydatki osobowe nie zaliczone do wynagrodzeń	14 560,00	12 547,00	86
		4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	135 712,00	131 863,71	97
		4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne	10 991,00	10 959,56	100
		4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	29 595,00	25 596,21	86
		4120	Składki na Fundusz Pracy	4 220,00	2 455,22	58
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	2 500,00	0	0
		4280	Zakup usług zdrowotnych	600,00	0	0
		4440	Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	11 232,00	11 231,65	100
	85415		POMOC MATERIALNA DLA UCZNIÓW	158 284,00	141 365,52	89
		3240	Stypendia dla uczniów	111 000,00	94 082,20	85
		3260	Inne formy pomocy dla uczniów	47 284,00	47 283,32	100
900			GOSPODARKA KOMUNALNA I OCHRONA ŚRODOWISKA	1 689 609,00	1 573 108,60	93
	90002		GOSPODARKA ODPADAMI	200 456,00	147 233,49	73
		4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	27 000,00	25 636,16	95
		4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	5 126,00	3 957,90	77
		4120	Składki na Fundusz Pracy	888,00	564,07	64
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	17 000,00	2 622,81	15
		4280	Zakup usług zdrowotnych	100,00	50,00	50
		4300	Zakup usług pozostałych	145 792,00	111 569,33	77
		4410	Podróże służbowe krajowe	1 000,00	53,49	5

Dział	Rozdział	§	Nazwa działu, rozdziału, paragrafu	Plan na 2013 r.	Wykonanie	
					na 31.12.2013 r.	% (6:5)
1	2	3	4	5	6	7
		4440	Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	1 550,00	1 549,73	100
		4700	Szkolenia pracowników	2 000,00	1 230,00	62
	90004		UTRZYMANIE ZIELENI W MIASTACH I GMINACH	6 000,00	4 860,00	81
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	1 000,00	0	0
		4300	Zakup usług pozostałych	5 000,00	4 860,00	97
	90013		SCHRONISKO DLA ZWIERZĄT	4 860,00	2 750,00	57
		4300	Zakup usług pozostałych	4 860,00	2 750,00	57
	90015		OŚWIETLENIE ULIC, PLACÓW I DRÓG	140 687,00	128 693,29	91
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	17 000,00	15 432,92	91
		4260	Zakup energii	96 687,00	88 641,40	92
		4300	Zakup usług pozostałych	27 000,00	24 618,97	91
	90095		POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ	1 337 606,00	1 289 571,82	96
		3020	Nagrody i wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń	8 000,00	5 109,79	64
		4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	307 458,00	295 761,20	96
		4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne	33 968,00	33 967,22	100
		4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	60 000,00	52 811,32	88
		4120	Składki na Fundusz Pracy	10 500,00	9 346,35	89
		4140	Wpłaty na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	1 000,00	0	0
		4170	Wynagrodzenia wypłacane na podstawie umowy zlecenia	8 700,00	7 600,65	87
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	225 737,00	219 185,32	97
		4260	Zakup energii	23 000,00	20 679,27	90
		4280	Zakup usług zdrowotnych	2 000,00	1 190,00	60
		4300	Zakup usług pozostałych	50 752,00	45 983,74	91
		4410	Podróże służbowe krajowe	5 000,00	3 679,55	74
		4430	Różne opłaty i składki	9 000,00	7 217,00	80
		4440	Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	16 953,00	16 952,27	100
		4480	Podatek od nieruchomości	234 854,00	234 854,00	100
		4530	Podatek od towarów i usług (VAT)	12 000,00	7 483,79	62
		6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	159 800,00	158 866,72	99
		6060	Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych	31 396,00	31 395,75	100
		6660	Zwroty dotacji oraz płatności w tym, wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub wykorzystanych z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 ustawy, pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości, dotyczące wydatków majątkowych.	137 488,00	137 487,88	100
921			KULTURA I OCHRONA DZIEDZICTWA NARODOWEGO	819 016,00	818 508,21	100
	92109		DOMY I OŚRODKI KULTURY, ŚWIETLICE I KLUBY	614 748,00	614 662,54	100
		2480	Dotacja podmiotowa z budżetu dla samorządowej instytucji kultury	378 248,00	378 193,37	100
		6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	236 500,00	236 469,17	100
	92116		BIBLIOTEKI	198 068,00	197 645,67	100
		2480	Dotacja podmiotowa z budżetu dla samorządowej instytucji kultury	198 068,00	197 645,67	100

Dział	Rozdział	§	Nazwa działu, rozdziału, paragrafu	Plan na 2013 r.	Wykonanie	%
					na 31.12.2013 r.	(6:5)
1	2	3	4	5	6	7
	92195		POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ	6 200,00	6 200,00	100
		2820	Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji stowarzyszeniom	6 200,00	6 200,00	100
926			KULTURA FIZYCZNA I SPORT	14 250,00	13 148,01	92
	92605		ZADANIA W ZAKRESIE KULTURY FIZYCZNEJ I SPORTU	14 250,00	13 148,01	92
		2820	Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji stowarzyszeniom	6 000,00	6 000,00	100
		3210	Stypendia i zasiłki dla studentów	1 081,00	1 081,00	100
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	5 204,00	4 392,01	84
		4300	Zakup usług pozostałych	1 965,00	1 675,00	85
R A Z E M:				24 994 159,06	23 579 382,90	94

Załącznik Nr 3 do zarządzenia Nr 198/14

Wójta Gminy Turośl

z dnia 10 marca 2014 r.

Plan dochodów na zadania z zakresu administracji rządowej zleconych gminie

Dział	Rozdział	§	Plan dochodów na 2013 rok	Wykonanie dochodów na 31.12. 2013 r.	%
010	01095	2010	704.384,93	704.384,93	100
750	75011	2010	72.951,00	72.951,00	100
751	75101	2010	845,00	845,00	100
751	75109	2010	3.116,00	3.116,00	100
852	85212	2010	2.252.000,00	2.231.039,57	99
852	85213	2010	1.000,00	561,60	57
852	85295	2010	6.180,00	5.974,00	97
	Razem		3.040.476,93	3.018.872,10	99

Załącznik Nr 4 do zarządzenia Nr 198/14

Wójta Gminy Turośl

z dnia 10 marca 2014 r.

Plan wydatków na zadania z zakresu administracji rządowej zleconych gminie

Dział	Rozdział	§	Plan wydatków na 2013 rok	Wykonanie wydatków na 31.12. 2013 r.	%
010	01095	4010	9.188,93	9.188,93	100
010	01095	4110	1.579,60	1.579,60	100
010	01095	4120	216,49	216,49	100
010	01095	4210	913,00	913,00	100
010	01095	4300	1.913,45	1.913,45	100
010	01095	4430	690.573,46	690.573,46	100
010	01095		704.384,93	704.384,93	100
750	75011	4010	55.036,00	55.036,00	100
750	75011	4040	5.340,00	5.340,00	100
750	75011	4110	11.017,00	11.017,00	100
750	75011	4440	1.358,00	1.358,00	100
750	75011		72.951,00	72.951,00	100
751	75101	4210	285,00	285,00	100
751	75101	4300	560,00	560,00	100
751	75101		845,00	845,00	100
751	75109	3030	2.190,00	2.190,00	100
751	75109	4170	476,00	476,00	100
751	75109	4210	200,00	200,00	100
751	75109	4300	250,00	250,00	100
751	75109		3.116,00	3.116,00	100
852	85212	3020	579,00	578,93	100
852	85212	3110	2.174.646,00	2.159.029,40	99
852	85212	4010	43.769,00	41.977,27	96
852	85212	4040	3.375,00	3.374,57	100
852	85212	4110	17.083,00	14.146,80	83
852	85212	4120	1.215,00	1.092,33	90
852	85212	4210	1.791,00	1.791,00	100
852	85212	4280	177,00	177,00	100
852	85212	4300	6.600,00	6.481,86	98
852	85212	4370	1.101,00	726,48	66
852	85212	4440	1.094,00	1.093,93	100
852	85212	4700	570,00	570,00	100
852	85212		2.252.000,00	2.231.039,57	99
852	85213	4130	1.000,00	561,60	56
852	85213		1.000,00	561,60	56
852	85295	3110	6.000,00	5.800,00	97
852	85295	4010	149,00	144,24	97
852	85295	4110	27,00	26,23	97
852	85295	4120	4,00	3,53	89
852	85295		6.180,00	5.974,00	97
R a z e m			3.040.476,93	3.018.872,10	99

Załącznik Nr 5 do zarządzenia Nr 198/14

Wójta Gminy Turośl

z dnia 10 marca 2014 r.

SPRAWOZDANIE**z wykonania planów finansowych zadań z zakresu administracji rządowej zleconych gminie za 2013 r.**

Na 2013 rok na zadania zlecone gminie z zakresu administracji rządowej planowane były dochody w wysokości 3.040.476,93 zł, które zostały wykonane w kwocie 3.018.872,10 zł, co stanowi 99% planu.

Zrealizowane dochody dotyczyły:

1/ dotacji z Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku	- 3.014.911,10 zł,
a/ na częściowy zwrot akcyzy od paliwa rolniczego	- 704.384,93 zł,
b/ na realizację zadań z zakresu administracji rządowej	- 72.951,00 zł,
c/ na wypłatę zasiłków rodzinnych i pielęgnacyjnych oraz koszty obsługi	- 2.231.039,57 zł,
d/ na składkę na ubezpieczenie zdrowotne	- 561,60 zł,
e/ na wspieranie osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne	- 5.974,00 zł,
2/ dotacji z Krajowego Biura Wyborczego w Łomży	- 3.961,00 zł,
a/ na aktualizację rejestru wyborców	- 845,00 zł,
b/ na przeprowadzenie wyborów uzupełniających do Rady Gminy	- 3.116,00 zł.

Poniesione wydatki na realizację zadań z zakresu administracji rządowej w kwocie 3.018.872,10 zł dotyczą następujących zadań:

a/ zwrotu akcyzy od paliwa rolniczego	- 704.384,93 zł,
b/ realizacji zadań z zakresu administracji rządowej	- 72.951,00 zł,
c/ wypłaty zasiłków rodzinnych i pielęgnacyjnych oraz koszty obsługi	- 2.231.039,57 zł,
d/ opłacenia składki na ubezpieczenie zdrowotne	- 561,60 zł,
e/ wypłatę zasiłków osobom pobierającym świadczenia pielęgnacyjne	- 5.974,00 zł,
f/ aktualizacji stałego rejestru wyborców	- 845,00 zł,
g/ przeprowadzenia wyborów uzupełniających do Rady Gminy	- 3.116,00 zł.

Załącznik Nr 6 do zarządzenia Nr 198/14

Wójta Gminy Turośl

z dnia 10 marca 2014 r.

Zestawienie przychodów i rozchodów na 31.12.2013 r.**I. Stan zadłużenia na 1.01.2013 r. – 6.133.483,00 zł**

w tym:

1. Kredyt BS Kolno	-1.100.000,00 zł.
2. Kredyt długoterminowy BGK w Białymstoku	– 600.000,00 zł.
4. Kredyt długoterminowy BGK w Białymstoku	– 600.000,00 zł.
5. Kredyt długoterminowy BGK w Białymstoku	– 1.000.000,00 zł.
6. Kredyt długoterminowy BGK w Białymstoku	– 943.483,00 zł.
7. Pożyczka WFOŚiGW w Białymstoku	– 90.000,00 zł.
8. Kredyt Bank Ochrony Środowiska w Białymstoku	– 600.000,00 zł.
9. Kredyt długoterminowy BGK w Białymstoku	– 200.000,00 zł.
10. Kredyt z Banku Spółdzielczego w Kolnie	– 700.000,00 zł.
11. Kredyt z Banku Ochrony Środowiska w Białymstoku	– 300.000,00 zł.

II. Przychody w 2013 r.

Plan 4.781.958 zł

Wykonanie – 4.737.403,56 zł

w tym:

1. Kredyt długoterminowy z Banku Spółdzielczego w Kolnie	- 1.300.000,00 zł.
2. Kredyt z długoterminowy BGK w Białymstoku	- 1.700.000,00 zł.
3. Kredyt krótkoterminowy BGK Białystok na realizowanych z udziałem środków unijnych (PROW 2007-13)	finansowanie wyprzedzające projektów - 1.737.403,56 zł.

III. Rozchody w 2013 r.

Plan 2.333.483,00 zł

Wykonanie

- 2.333.483,00 zł.

1. Pożyczka NFOŚiGW w Warszawie	- 48.861,00 zł.
2. Kredyt długoterminowy BGK w Białymstoku	- 1.026.139,00 zł.
3. Pożyczka WFOŚiGW w Białymstoku	- 30.000,00 zł.

IV. Stan zadłużenia na 31.12.2013 r. - 8.537.403,56 zł

w tym

a/ kredyty długoterminowe

– 6.800.000,00 zł.

1. Kredyt BS Kolno	– 400.000,00 zł.
2. Kredyt długoterminowy BGK w Białymstoku	– 600.000,00 zł.
3. Kredyt długoterminowy BGK w Białymstoku	– 1.000.000,00 zł.
4. Kredyt Bank Ochrony Środowiska w Białymstoku	– 600.000 zł.
5. Kredyt długoterminowy BGK w Białymstoku	– 200.000,00 zł.
6. Kredyt z Banku Spółdzielczego w Kolnie	– 700.000,00 zł.

---

7. Kredyt z Banku Ochrony Środowiska w Białymstoku	– 300.000,00 zł.
8. Kredyt BGK Białystok	– 1.700.000,00 zł.
9. Kredyt BS Turośl	– 1.300.000,00 zł.
b/ pożyczki na finansowanie wyprzedzające projektów realizowanych z udziałem środków unijnych (PROW 2007-13)	– 1.737.403,56 zł.

Załącznik Nr 7 do zarządzenia Nr 198/14

Wójta Gminy Turośl

z dnia 10 marca 2014 r.

**SPRAWOZDANIE
z wykonania budżetu gminy Turośl za 2013 r.**

Budżet Gminy Turośl na 2013 rok został uchwalony 31 grudnia 2012 roku uchwałą Rady Gminy Turośl Nr XV/93/12 i wynosił po stronie dochodów 17.473.237 zł, a po stronie wydatków 21.089.754 zł. Deficyt budżetu gminy w wysokości 3.616.517 zł pokryty zostanie przychodami pochodzącymi z zaciąganych pożyczek na wyprzedzające finansowanie w ramach PROW 2007-13 w kwocie 2.950.000 zł oraz kredytu długoterminowego w wysokości 666.517 zł. Zaplanowano przychody budżetu w kwocie 4.600.000 zł oraz spłatę kredytów i pożyczek w kwocie 1.033.483 zł.

W 2013 r. budżet ulegał korekcie polegającej między innymi na zwiększaniu i zmniejszaniu planu dochodów i wydatków jak również planu przychodów i rozchodów.

Po dokonanych zmianach, na 31.12.2013 roku, plan dochodów wynosi 22.545.684,06 zł, w tym plan dochodów bieżących 20.119.029,06 zł, natomiast plan wydatków 24.994.159,06 zł, w tym plan wydatków bieżących 18.883.129,06 zł. Deficyt budżetu gminy w wysokości 2.448.475 zł pokryty zostanie przychodami pochodzącymi z zaciąganych pożyczek na wyprzedzające finansowanie w ramach PROW 2007-13 w kwocie 1.781.958 zł oraz kredytu długoterminowego w wysokości 666.517 zł. Zaplanowano przychody budżetu w kwocie 4.781.958 zł oraz spłatę kredytów i pożyczek w kwocie 2.333.483 zł.

Zmiany w budżecie w dokonane były w związku ze zmianą kwot dotacji na zadania zlecone, powierzone i własne, zmianą kwoty subwencji oraz dochodów własnych oraz wysokości dofinansowania projektów inwestycyjnych, po przeprowadzonych postępowaniach przetargowych.

Szczegółowa realizacja budżetu przedstawia się następująco:

DOCHODY

w złotych

Nazwa działu	Plan na 2013 r.	Wykonanie na 31.12.2013 r.	%
Rolnictwo i łowiectwo	935.416,93	915.084,41	98
Leśnictwo	5.000,00	5.269,30	105
Transport i łączność	2.030.532,00	2.030.532,00	100
Informatyka	150.527,00	0,00	-
Administracja publiczna	78.354,00	78.832,69	101
Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	3.961,00	3.961,00	89
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	2.000,00	2.000,00	100
Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nie posiadających osobowości prawnej	2.318.757,00	2.164.565,02	93
Różne rozliczenia	11.403.580,00	11.401.198,30	100
Oświata i wychowanie	347.956,00	321.592,74	92
Pomoc społeczna	3.609.867,13	3.361.449,86	93
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	167.482,00	140.489,78	84
Edukacyjna opieka wychowawcza	135.964,00	122.429,08	90
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	1.156.287,00	1.130.403,78	98
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	200.000,00	199.999,30	100
Razem	22.545.684,06	21.877.807,26	97

Rolnictwo i łowiectwo

Planowane dochody w tym dziale w wysokości 935.416,93 zł wykonano w kwocie 915.084,41 zł, co stanowi 98%. Zrealizowane dochody dotyczą: opłat za sprzedaną wodę z wodociągu zbiorowego w Turośli i odbiór nieczystości płynnych 93.742,67 zł, odsetki od nieterminowych wpłat 198,20 zł, wpłat za przyłącza wodociągowe 93.742,67 zł, zwrotu środków z lat ubiegłych 884,52 zł, dotacji z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-13 – 20.000 zł na organizację XXI Turoślańskich Prezentacji Kulturalnych oraz otrzymanej dotacji z Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego na zwrot części podatku akcyzowego 704.384,93 zł.

Leśnictwo

Planowane dochody tego działu w wysokości 5.000,00 zł zrealizowano w wysokości 5.269,30 zł, co stanowi 105% i pochodzą one w całości z opłaty dzierżawnej od kół łowieckich przekazane przez Starostwa Powiatowe.

Transport i łączność

Planowane dochody w kwocie 2.030.532 zł zostały zrealizowane w 100% tj. w kwocie 2.030.532 zł. Zrealizowane dochody dotyczą otrzymanej dotacji z Ministerstwa Administracji i Cyfryzacji na realizację zadań w ramach usuwania skutków klęsk żywiołowych tj. „Przebudowa drogi gminnej relacji Krusza – Charubin Nr 104431 B w km. 0+000 – 4+100” w kwocie 1.350.619 zł oraz „Przebudowa drogi gminnej nr 104423 B Pupki – Cieciorzy w km. 1+800 – 2+500 i 2+788 – 3+590 – I etap” w kwocie 679.913 zł.

Informatyka

Planowane dochody w kwocie 150.527,00 zł nie były realizowane w 2013 roku, ponieważ Urząd Marszałkowski nie przekazał dotacji na realizację zadania pn. „Wdrażanie elektronicznych usług dla ludności”.

Administracja publiczna

Planowane dochody w kwocie 78.354,00 zł wykonano w wysokości 78.832,69 zł, co stanowi 101%. Zrealizowane dochody tego działu dotyczą prowizji należnej z tytułu udostępniania danych osobowych – 48,05 zł, otrzymanej dotacji z Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku na realizację zadań zleconych – 72.951,00 zł oraz rozliczeń z lat ubiegłych 5.833,64 zł.

Urzędy naczelnych organów władzy, kontroli i sądownictwa

Planowane dochody tego działu w kwocie 3.961,00 zł wykonano w wysokości 3.961,00 zł, co stanowi 100% planu. Zrealizowane dochody dotyczą w dotacji z Krajowego Biura Wyborczego Delegatury w Łomży na aktualizację stałego rejestru wyborców – 845,00 zł oraz na uzupełniające wybory do Rady Gminy 3.116,00 zł.

Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa

Planowane dochody tego działu w kwocie 2.000,00 zł wykonano w wysokości 2.000,00 zł, co stanowi 100% planu. Zrealizowane dochody dotyczą otrzymanej dotacji z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego na doposażenie ochotniczej Straży Pożarnej w Lemanie.

Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nie posiadających osobowości prawnej

Na planowaną kwotę dochodów 2.318.757,00 zł, zrealizowano dochody w wysokości 2.164.565,02 zł, co stanowi 93 %.

Zrealizowane dochody dotyczą:

- podatku rolnego – 93.192,30 zł,
- podatku leśnego – 155.129,44 zł,
- podatku od nieruchomości – 706.242,38 zł,
- udziałów w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa – 820.701,00 zł,
- wpływów z opłaty skarbowej – 18.649,00 zł,
- podatek od spadków i darowizn – 12.686,00 zł,

- podatków od czynności cywilnoprawnych – 49.031,00 zł,
- podatku od środków transportowych – 24.729,60 zł,
- wpływów za zezwolenia na sprzedaż alkoholu – 67.718,72 zł,
- za odbiór odpadów komunalnych – 194.989,03 zł,
- pozostałych podatków i opłat – 21.496,55 zł.

Niższe wykonanie dochodów wynika z faktu niższych wpływów z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych, podatków z urzędów skarbowych i podatków lokalnych.

Różne rozliczenia

Planowane dochody tego działu w kwocie 11.403.580,00 zł, wykonano w wysokości 11.401.198,30 zł, co stanowi 100%. Na powyższe dochody składają się subwencje z Ministerstwa Finansów: część oświatowa subwencji ogólnej w wysokości 6.709.970,00 zł, część wyrównawcza subwencji ogólnej dla gmin 4.328.235,00 zł, część równoważąca subwencji ogólnej dla gmin 363.375,00 zł oraz odsetek od środków na rachunkach bankowych 2.618,30 zł.

Oświata i wychowanie

Na plan 347.956,00 zł zrealizowano dochody w kwocie 321.592,74 zł, co stanowi 92%. Dochody w tym dziale dotyczą wpływu z czynszu 53.124,39 zł, za świadczone usługi autobusami – 18.517,22 zł, za dożywianie dzieci – 206.494,79 zł i dotacji na oddziały przedszkolne – 43.456,34 zł. Niższe wykonanie planu dochodów spowodowane zostało niższymi wpłatami za dożywianie dzieci oraz mniejszymi niż zakładano wpłatami z tytułu czynszu.

Pomoc społeczna

Planowane dochody tego działu w wysokości 3.609.867,13 zł wykonano w kwocie 3.361.449,86 zł, co stanowi 93%.

Zrealizowane dochody dotyczą głównie otrzymanej dotacji z Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku kwocie 3.358.034,90 zł, z przeznaczeniem na:

- realizację zadań w zakresie wsparcia rodziny – 6.247,08 zł,
- świadczenia rodzinne oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego – 2.231.039,57 zł,
- na składkę na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej oraz niektóre świadczenia rodzinne – 14.105,31 zł,
- na zasiłki i pomoc w naturze oraz składkę ZUS – 787.036,45 zł,
- na zasiłki stałe – 156.532,49 zł,
- na utrzymanie Ośrodka Pomocy Społecznej – 84.504,00 zł,
- na dożywianie dzieci – 72.596,00 zł,
- na zasiłki i pomoc niektórym osobom pobierającym świadczenia pielęgnacyjne – 5.974,00 zł.

Pozostałe dochody w kwocie 3.414,96 zł, zostały zrealizowane z tytułu wyegzekwowanego funduszu alimentacyjnego i zaliczki alimentacyjnej od dłużników.

Niższe wykonanie planu dochodów jest wynikiem mniejszego zapotrzebowania na środki z dotacji oraz niższą kwotą wyegzekwowanych dochodów z tytułu zaliczki i funduszu alimentacyjnego.

Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej

Planowane dochody tego działu w kwocie 167.482,00 zł, zostały zrealizowane w kwocie 140.489,78 zł, tj. w 84%. Dotyczą one w całości otrzymanych środków na realizację projektu w ramach środków unijnych z POKL pn. „Indywidualizacja procesu nauczania i wychowania uczniów klas I-III w Gminie Turośl”. Niższe wykonanie planu dochodów spowodowane jest niższymi kwotami realizacji projektu po przeprowadzonym postępowaniu przetargowym.

Edukacyjna opieka wychowawcza

Planowane dochody tego działu w kwocie 135.964,00 zł zostały zrealizowane w 90%, tj. w kwocie 122.429,08 zł. Dotyczą one w całości otrzymanej dotacji z Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku na i dotyczą dotacji na dofinansowanie świadczeń pomocy dla uczniów o charakterze socjalnym – 75.745,76 zł oraz na zakup podręczników i materiałów dydaktycznych dla uczniów „Wyprawka szkolna” – 46.683,32 zł. Niższe wykonanie wynika z faktu niewykorzystania w całości dotacji z PUW.

Gospodarka komunalna i ochrona środowiska

Na planowaną kwotę 1.156.287,00 zł zrealizowano dochody w wysokości 1.130.403,78 zł, co stanowi 98 % planu. Dochody tego działu dotyczą:

- rozliczeń z lat ubiegłych – 298.173,92 zł (zwrot podatku VAT z lat ubiegłych),
- wpływu z najmu i dzierżawy – 183.811,49 zł,
- wpływu z usług - 608.444,30 zł,
- wpływy ze sprzedaży składników majątkowych 38.695,00 zł,
- pozostałe dochody – 1.279,07 zł.

Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego

Planowane dochody tego działu w kwocie 200.000,00 zł zostały zrealizowane w kwocie 199.999,30 zł i dotyczą otrzymanej dotacji z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego w Warszawie na realizację projektu pn. „Remont centrum edukacji kulturalnej Gminnego Ośrodka Kultury w Turośli”.

WYDATKI

w złotych

Nazwa działu	Plan na 2013 r.	Wykonanie na 31.12.2013 r.	%
Rolnictwo i łowiectwo	3.600.588,93	3.377.960,81	94
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	244.398,00	216.417,95	89
Transport i łączność	3.113.220,00	3.075.961,44	99
Turystyka	35.475,00	35.475,00	100
Działalność usługowa	12.000,00	11.095,55	92
Informatyka	177.090,00	0,00	-
Administracja publiczna	1.584.592,00	1.509.232,03	95
Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	3.961,00	3.961,00	100
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	145.382,00	133.751,40	92
Obsługa długu publicznego	340.000,00	281.742,50	83
Różne rozliczenia	42.000,00	0,00	-
Oświata i wychowanie	8.809.478,00	8.304.764,77	94
Ochrona zdrowia	69.050,00	66.236,90	96
Pomoc społeczna	3.758.873,13	3.681.510,08	98
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	167.482,00	140.489,78	84
Edukacyjna opieka wychowawcza	367.694,00	366.018,87	91
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	1.689.609,00	1.573.108,60	93
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	819.016,00	818.508,21	100
Kultura fizyczna i sport	14.250,00	13.148,01	92
Razem	24.994.159,06	23.579.382,90	94

Rolnictwo i łowiectwo

Poniesione wydatki tego działu w kwocie 3.377.960,81 zł na planowane 3.600.588,93 zł (94% planu) dotyczą kosztów eksploatacji oczyszczalni 108.381,94 zł, wpłat na rzecz Izb Rolniczych w wysokości 1.570,34 zł, przekazanych środków Fundacji Kraina Mlekiem Płynąca – 2.500 zł, opłaty za odbiór padłej zwierzyny z gospodarstw rolnych – 6.480,00 zł, częściowego zwrotu akcyzy zawartej w paliwie rolniczym – 684.093,64 zł, realizacji projektu XXI Turoślańskie Prezentacje Kulturalne w ramach PROW 2007-13 – 29.784,90 zł. Pozostałe wydatki w kwocie 10.160,83 zł dotyczą realizowanego zadania inwestycyjnego pn. „Wodociągowanie gminy Turośl – I etap” – 2.510.098,70 zł oraz zakupu systemu monitoringu pracy oczyszczalni ścieków 14.760 zł. W ramach wodociągowania gminy Turośl wybudowano i oddano do użytku hydrofornię w Lemanie oraz położono 21 255 mb linii wodociągowej i wykonano 81 szt. przyłączy o długości 3116 mb.

Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę

Poniesione wydatki tego działu w kwocie 216.417,95 zł na planowane 244.398,00 zł stanowią 88 % planu i dotyczą utrzymania kotłowni olejowej mieszczącej się w Ośrodku Zdrowia w Turośli 133.848,39 zł i utrzymania wodociągu w Turośli i Lemanie 82.569,56 zł. Niższe wykonanie planu wydatków wynika z łagodniejszej zimy oraz mniejszym zużyciem paliwa.

Transport i łączność

Na plan 3.113.220 zł wykonano wydatki w wysokości 3.075.961,44 zł, co stanowi 99%. Poniesione wydatki w całości dotyczą bieżącego utrzymania dróg gminnych (451.982,69 zł) oraz realizacji zadań inwestycyjnych (2.623.978,75 zł) tj. „Przebudowa drogi gminnej relacji Krusza – Charubin Nr 104431 B w km. 0+000 – 4+100” w kwocie 1.736.487,31 zł oraz „Przebudowa drogi gminnej Nr 104423 B Pupki – Cieciorzy w km. 1+800 – 2+500 i 2+788 – 3+590 – I etap” w kwocie 887.491,44 zł.

W ramach bieżących remontów dróg w 2013 roku wykonano następujące prace:

1. W miejscowości Nowa Ruda na drogę dojazdową do Pana Sadłowski przywieziono 48 m³ żużla.

2. W miejscowości Łacha na drogi dojazdowe:

- w kierunku koło zabudowań Pana Topka Kazimierz przywieziono 80 m³ żużla,
- w kierunku do Pana Cieloszczyk Zenon (Zajezierze) przywieziono 48 m³ żużla,
- w kierunku do Pana Prusinowski i Sapieha przywieziono 160 m³ żużla,
- w kierunku do Pana Łazarczyk przywieziono 64 m³ żużla.

Razem na uzupełnienie dziur i wyrw w miejscowości Łacha przywieziono 352 m³.

3. W miejscowości Zimna na drogi dojazdowe:

- w kierunku do Pana Pisiak Sławomir przywieziono 112 m³ żużla,
- w kierunku do Pana Mrugacz, Pieklik przywieziono 64 m³ żużla.

Razem na uzupełnienie dziur i wyrw w miejscowości Zimna przywieziono i wbudowano 176 m³ żużla.

4. W miejscowości Lemana na drogę w kierunku do Pana Małż Bogdan i Butler Jan przywieziono i wbudowano 96 m³ żużla.

5. W miejscowości Ksebki na drogi łąkowe koło Pana Ksepka Sławomir przywieziono 128 m³ żużla. Rozwieziono po drogach łąkowych wsi Ksebki przez rolników wsi Ksebki. Razem przywieziono i wbudowano 128 m³ żużla.

6. W miejscowości Cieciorzy na drogi dojazdowe koło Pana Paca przywieziono i wbudowano 64 m³ żużla.

7. W miejscowości Charubin na drogi łąkowe za Panem Puławskim Ryszardem przywieziono i wbudowano 80 m³ żużla.

W kierunku do Pana Ruszczyk Stanisław przywieziono 32 m³ żużla zasypiano dziury i Wyrwy. Razem przywieziono 112 m³ żużla.

8. W miejscowości Nowa Ruda na drogę dojazdową do Pana Bączek Jan przywieziono 32 m³ żuźla.
9. W miejscowości Łacha na drogę w kierunku koło zabudowań Pana Topka, Dziekoński, i Słapiński przywieziono 144 m³ żuźla.
10. W miejscowości Leman na drogę w kierunku do Pana Małż Bogdan i Butler Jan przywieziono 160 m³ żuźla.
11. W miejscowości Zimna na drogę w kierunku do Pana Pieklik, Parda i Mrugacz przywieziono 64 m³ żuźla.
12. W miejscowości Ksebki na drogi dojazdowe do łąk przywieziono 128 m³ żuźla.
Łącznie przywieziono 1424 m³ żuźla na łatanie dziur i wyrw na terenie naszej gminy.
13. Wykonano przebudowę drogi gminnej Krusza – Charubin w km 0+000 do km 4+100.
14. Wykonano przebudowę drogi gminnej Pupki – Cieciorzy w km 1+800 do 2+500 i 2+788 do 3+590 tj. o długości 1502 mb.
15. Dokonano żwirowania, zasypania dziur i wyrw żwirem drogowym:
  - 1) w miejscowości Turośl:
    - na utwardzenie dróg (ul. St. Konwy, J. Słowackiego, A. Mickiewicza, Krótka i Polna) przywieziono 522 m³ żwiru drogowego,
    - na plac przy budynku Urzędu Gminy (do robót remontowo – budowlanych) przywieziono 18 m³ żwiru budowlanego,
    - na plac przy budynku Ośrodka Zdrowia w Turośli (do robót remontowo – budowlanych) przywieziono 36 m³ żwiru budowlanego,
    - na plac przy garażach w Turośli (ul. Jana Pawła II 21) przywieziono 310 m³ żwiru drogowego,
    - na plac przy garażach w Turośli (ul. Jana Pawła II 21) przywieziono 46 m³ żwiru budowlanego;
  - 2) w miejscowości Wanacja na utwardzenie drogi prowadzącej w kierunku miejscowości Pupkowizna przywieziono 396 m³ żwiru drogowego;
  - 3) w miejscowości Ksebki:
    - na uzupełnienie dziur i wyrw oraz utwardzenie drogi biegnącej wzdłuż kanału Turoślanka (od zabudowań Ksepka Marek w kierunku miejscowości Nowa Ruda) przywieziono 306 m³ żwiru drogowego,
    - na uzupełnienie dziur i wyrw w drodze (za Ośrodkiem Zdrowia w Lemanie) przywieziono 18 m³ żwiru drogowego,
    - na utwardzenie drogi biegnącej w kierunku zabudowań Szok Andrzej przywieziono 108 m³ żwiru drogowego;
  - 4) w miejscowości Leman:
    - na uzupełnienie dziur i wyrw w drodze prowadzącej w kierunku zabudowań Małż Bogdan przywieziono 36 m³ żwiru drogowego,
    - na uzupełnienie dziur i wyrw w drodze prowadzącej w kierunku zabudowań Dobrowolski Janusz przywieziono 126 m³ żwiru drogowego;
  - 5) w miejscowości Zimna na uzupełnienie dziur i wyrw oraz utwardzenie drogi prowadzącej w kierunku zabudowań Kuliś Grzegorz przywieziono 360 m³ żwiru drogowego;
  - 6) w miejscowości Popiołki:
    - na utwardzenie drogi prowadzącej w kierunku zabudowań Trzcinka Antoni przywieziono 108 m³ żwiru drogowego,
    - na utwardzenie drogi prowadzącej w kierunku zabudowań Potaś Mirosław przywieziono 72 m³ żwiru drogowego,

- na utwardzenie drogi prowadzącej w kierunku zabudowań Szewczyk Eugeniusz przywieziono 126 m³ żwiru drogowego;
- 7) w miejscowości Nowa Ruda na uzupełnienie dziur i wyrw oraz utwardzenie drogi (prowadzącej od zabudowań Bednarczyk Krzysztof w kierunku zabudowań Malczyk Jerzy) przywieziono 270 m³ żwiru drogowego;
- 8) w miejscowości Ptaki:
  - na utwardzenie drogi prowadzącej w kierunku zabudowań Ptak Władysław przywieziono 144 m³ żwiru drogowego,
  - na uzupełnienie dziur i wyrw w drodze za zabudowaniami Malinowski Jerzy i fermą kurcząt przywieziono 36 m³ żwiru drogowego;
- 9) w miejscowości Dudy Nadrzeczne na utwardzenie drogi (skrzyżowanie dróg Waszki i Dudy Nadrzeczne oraz w kierunku miejscowości za Englert Roman) przywieziono 108 m³ żwiru drogowego;
- 10) w miejscowości Samule na uzupełnienie dziur i wyrw oraz utwardzenie drogi prowadzącej w kierunku zabudowań Orzolek Zbigniew przywieziono 108 m³ żwiru drogowego;
- 11) w miejscowości Pupki do utwardzenia drogi i do naprawy przepustu w drodze przywieziono 36 m³ żwiru drogowego;
- 12) w miejscowości Cieciorzy:
  - na uzupełnienie dziur i wyrw w drodze prowadzącej od zlewni mleka w kierunku „Kaliszki” przywieziono 54 m³ żwiru drogowego,
  - na uzupełnienie dziur i wyrw w drodze (prowadzącej od drogi powiatowej w kierunku zabudowań Kuliś Andrzej i Bugnacki Kazimierz) przywieziono 54 m³ żwiru drogowego,
  - na utwardzenie drogi prowadzącej w kierunku zabudowań Andrzejczyk Stanisław, Polewaczyk Michał, Tanajewski Wiesław przywieziono 252 m³ żwiru drogowego,
  - na utwardzenie drogi (prowadzącej od Grajko Ryszard w kierunku Tanajewski Wiesław) przywieziono 72 m³ żwiru drogowego,
  - na utwardzenie drogi (prowadzącej od Banach Jadwiga w kierunku Banach Tadeusz) przywieziono 72 m³ żwiru drogowego,
  - na utwardzenie drogi przy zabudowaniach Siwik Grzegorz przywieziono 18 m³ żwiru drogowego;
- 13) w miejscowości Potasie na utwardzenie drogi (prowadzącej od drogi powiatowej w kierunku zabudowań Parda Andrzej i Kalinowski Stanisław) przywieziono 108 m³ żwiru drogowego;
- 14) w miejscowości Charubin na uzupełnienie dziur i wyrw oraz utwardzenie drogi (prowadzącej od zabudowań Rydel Marek w kierunku zabudowań Rydel Barbara) przywieziono 144 m³ żwiru drogowego,
- 15) w miejscowości Krusza na uzupełnienie dziur i wyrw w drodze prowadzącej do zabudowań Piankowski i Szmigiel przywieziono 36 m³ żwiru drogowego.

Ogółem przywieziono 4000 m³ żwiru drogowego i 100 m³ żwiru budowlanego.

Turystyka

Planowane wydatki tego działu w kwocie 35.475,00 zł zrealizowano w kwocie 35.475,00 zł i dotyczyły płatności za dokumentację projektową na „Przebudowę Ośrodka Sportowo – Rekreacyjnego w Ptakach”.

Działalność usługowa

Planowane wydatki tego działu w kwocie 12.000,00 zł wykonano w 92% tj. w kwocie 11.095,55 zł i dotyczą opłat za opracowanie projektów decyzji o warunkach zabudowy i decyzji lokalizacji inwestycji celu publicznego. Niższe wydatki są wynikiem złożenia przez zainteresowanych mniejszej ilości wniosków o wydanie decyzji, niż pierwotnie zakładano.

Informatyka

Planowane wydatki tego działu w kwocie 177.090,00 zł nie były realizowane w 2013 r., ponieważ Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego nie przekazał dotacji na realizację projektu „Wdrażanie elektronicznych usług dla ludności”.

Administracja publiczna

Wydatki tego działu w kwocie 1.509.232,03 zł w stosunku do planowanych 1.584.592,00 zł zostały wykonane w 95%. Poniesione wydatki dotyczą następujących dziedzin działalności: - realizacji zadań zleconych przez Podlaski Urząd Wojewódzki – 126.022,27 zł,

- utrzymania Rady Gminy – 60.091,28 zł,
- utrzymania administracji samorządowej – 1.274.819,11 zł,
- promocji – 4.071,05 zł,
- wypłaty prowizji dla sołtysów oraz diet za udział w Sesjach – 44.228,32 zł.

Niższe wydatki są wynikiem prowadzenia racjonalnej gospodarki finansowej.

Urzędy naczelnych organów władzy, kontroli i sądownictwa

Planowane wydatki tego działu w kwocie 3.961,00 zł zostały wykonane w 100% i dotyczą wydatków na aktualizację rejestru wyborców – 845,00 zł oraz przeprowadzenia wyborów uzupełniających do Rady Gminy – 3.116,00 zł.

Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa

Planowane wydatki tego działu w kwocie 145.382,00 zł zostały wykonane w kwocie 133.751,40 zł, co stanowi 92%. Wydatki dotyczą utrzymania Ochotniczych Straży Pożarnych.

Niższe wydatki są wynikiem mniejszej ilości akcji ratowniczo gaśniczych, w których strażacy brali udział, a co za tym idzie niższych kosztów ich utrzymania.

Na terenie gminy Turośl funkcjonują 4 jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych (tj. Turośl, Leman, Łacha i Ptaki), w których zrzeszonych jest obecnie 81 strażaków - ochotników. Dwie spośród nich, tj. OSP Turośl i OSP Leman włączone są do Krajowego Systemu Ratowniczo – Gaśniczego. Jednostka OSP Leman do systemu tego włączona została w roku 2010, a OSP Turośl w 1995.

W 2013 roku strażacy z gminy Turośl uczestniczyli w 109 akcjach ratowniczo – gaśniczych, z czego:

- a) 13 razy wyjeżdżali do gaszenia pożaru, i tak gasili:
  - 3 razy palące się budynki mieszkalne,
  - 4 razy palące się budynki inwentarskie,
  - 4 razy palący się las,
  - 2 razy palące się suche trawy,
- b) 96 razy wyjeżdżali do innych miejscowych zagrożeń, (tj.):
  - 4 razy do wypadków i kolizji drogowych,
  - 5 razy usuwali powalone drzewa na drogę,
  - 26 razy usuwali szerszenie i osy z budynków mieszkalnych i zabudowań gospodarczych,
  - 4 razy wypompowywali wodę z zalanych piwnic budynków mieszkalnych i szkół,
  - 1 raz oczyszczali studnie kopaną,
  - 3 razy uczestniczyli w kruszeniu kry na Pisie,
  - 48 razy wyjeżdżali do odśnieżania dróg gminnych,
  - 2 razy usuwali śnieg z dachów szkół,

- 2 razy naprawiali uszkodzone przez wicher dachy na budynkach,
- 1 raz brali udział w usuwaniu węży z posesji.

Poza oficjalnymi akcjami ratowniczo – gaśniczymi strażacy w 2013 r. polewali w okresie suszy park oraz zielen przy parkingach w Turośli oraz zabezpieczali imprezy plenerowe organizowane na terenie gminy, p.n. „Turoślańskie Prezentacje Kulturalne” w Turośli oraz „Kartoflisko” w Ptakach.

Już kolejny rok OSP Turośl uczestniczy w kolejnej edycji Ogólnopolskiego Programu pod nazwą „Wioska internetowa – kształcenie na odległość na terenach wiejskich”, który jest realizowany przy 480 jednostkach Ochotniczych Straży Pożarnych na terenie całego kraju. Centrum w Turośli, jak i pozostałe Centra na terenie kraju, funkcjonuje według nowego programu od lutego 2010 r. daje możliwość bezpłatnego korzystania z dobrze wyposażonej sali komputerowej (głównie darmowego internetu).

W 2013 r. Jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych Gminy Turośl wzbogaciły się o sprzęt niezbędny do prowadzenia akcji ratowniczo-gaśniczych, m.in.:

- pompę TOHATSU,
- 2 agregaty prądotwórcze,
- 19 kpl ubrań koszarowych,
- pompę szlamową,
- 12 hełmów bojowych,
- 2 kpl munduru wyjściowego.

W 2013 roku wykonane zostało odwodnienie na podjeździe do garaży strażackich w Turośli zabezpieczające przed zalaniem garaży oraz zamontowano system alarmowy w remizie strażackiej w Lemanie.

Obsługa długu publicznego

Na planowane wydatki tego działu w kwocie 340.000,00 zł dokonano wydatki w wysokości 281.742,50 zł, co stanowi 83% planu. Poniesione wydatki dotyczą odsetek od zaciągniętych kredytów i kosztów obsługi bankowej. Niższe wykonanie planu związane jest ze zmniejszeniem stawek WIBOR oraz niższymi kosztami obsługi kredytu krótkoterminowego.

Różne rozliczenia

Planowane wydatki tego działu w kwocie 42.000,00 zł dotyczą rezerwy na zarządzanie kryzysowe, która nie została rozdysponowana do końca 2013 r.

Oświata i wychowanie

Zatwierdzony budżet na 2013 r. w dziale 801 „Oświata i wychowanie” wynosi 8.809.478,00 zł, w dziale 854 „Edukacyjna opieka wychowawcza” 367.694,00 zł, w dziale 926 „Kultura fizyczna i sport” 1.081,00 zł. Ogółem budżet oświaty to kwota 9.178.253,00 zł.

Wykonanie na dzień 31.12.2013 r. wynosi:

- dział 801 - 8.304.764,77 zł
- dział 854 - 336.018,87 zł
- dział 926 - 1.081,00 zł

RAZEM: 8.648.064,64 z ł - tj. 94 % planu:

- subwencja MEN - 6.706.970,00 zł
- dotacje na realizację zadań oświatowych - 165.885,42 zł
- środki budżetowe - 1.775.092,22 zł.

Analizując wykonanie budżetu oświaty za 2013 rok, stwierdza się, że podstawowym wydatkiem są wynagrodzenia i pochodne, które wynoszą 78,52% całości wydatków i przedstawiają się następująco:

- wynagrodzenia nauczycieli (80,56 etatu)	- 3.836.579,42 zł
- wynagrodzenia administracji i obsługi (30 etatów)	- 835.265,96 zł
- dodatkowe wynagrodzenie roczne nauczycieli „13”	- 296.309,06 zł
- dodatkowe wynagrodzenie roczne obsługi „13”	- 67.526,97 zł
- dodatki mieszkaniowe i wiejskie nauczycieli	- 380.855,40 zł
- ZUS i FP	- 1.009.662,63 zł
- fundusz świadczeń socjalnych	- 307.602,04 zł
- wynagrodzenie palaczy CO, umowy zlecenia	- 22.975,60 zł
- doksztalcanie nauczycieli czynnych	- 28.463,60 zł
RAZEM:	- 6.785.240,68 zł
- wydatki rzeczowe szkół	- 1.856.623,96 zł,

w tym:

wydatki rzeczowe szkół podstawowych i przedszkoli	- 899.302,34 zł
wydatki rzeczowe Gimnazjum	- 204.635,09 zł
utrzymanie świetlic szkolnych z dożywianiem	- 239.839,23 zł
stypendia szkolne i zasiłki szkolne	- 141.365,52 zł
stypendia dla studentów	- 1.081,00 zł
dowożenie	- 348.872,21 zł
wydatki rzeczowe zespołu ekonom.- aministr.	- 21.528,57 zł.

Na terenie gminy Turośl funkcjonuje 5 szkół podstawowych i jedno gimnazjum, do których uczęszcza 611 uczniów w tym: 397 do szkół podstawowych, 214 do gimnazjum i 107 do oddziałów przedszkolnych, przy zatrudnieniu 82 nauczycieli i 30 pracowników obsługi. Do Szkoły Podstawowej w Turośli, Szkoły Podstawowej w Ptakach i Gimnazjum w Turośli dowożonych jest 445 dzieci.

Realizacja zadań w poszczególnych rozdziałach przedstawia się następująco:

Dział 801:

80101 Szkoły podstawowe - plan - 5.033.616,00 zł wykonanie - 4.779.447,33 zł, co stanowi 94,95%.

1. Wynagrodzenia nauczycieli	2.504.896,28 zł
2. Wynagrodzenia obsługi	166.352,91 zł
3. Dodatkowe wynagrodzenie roczne n-li „13”	195.423,40 zł
4. Dodatkowe wynagrodzenie roczne obsługi (13)	13.215,91 zł
5. Składki ZUS i FP	584.504,33 zł
6. Fundusz Świadczeń Socjalnych	164.045,26 zł
7. Dodatki mieszkaniowe i wiejskie nauczycieli	248.426,99 zł
8. Wynagrodzenie palaczy CO, umowy zlecenia	19.363,27 zł

RAZEM: 3.896.228,35 zł.

Wydatki rzeczowe na utrzymanie 5 szkół podstawowych wynoszą: 883.218,98 zł.

Wydatki rzeczowe tych szkół to m.in.: zakup węgla opałowego i oleju opałowego, środki czystości, druki szkolne, akcydensowe, świadectwa i dzienniki szkolne, energia, woda, usługi różne, bieżące remonty, abonamenty, licencje, ubezpieczenie mienia, zakup materiałów biurowych, szkolenia, delegacje służbowe.

80103 - Oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych - plan 248.373,00 zł, wykonanie 205.400,96 zł co stanowi 82,70 %

1. Wynagrodzenie nauczycieli	- 137.368,29 zł.
2. Wynagrodzenie obsługi	- 5.082,20 zł.
3. Dodatkowe wynagrodzenie roczne „13”	- 10.739,88 zł.
4. Dodatek wiejski i mieszkaniowy	- 12.700,20 zł.
5. ZUS i FP	- 31.986,95 zł.
6. Fundusz świadczeń socjalnych	- 7.473,44 zł.

RAZEM: 205.350,96 zł.

Wydatki rzeczowe - 50,00 zł.

80104 – Przedszkola – plan 17.400,00 zł, wykonanie 16.033,36 zł co stanowi 92,15%,

- w tym różne opłaty i składki - 16.033,36 zł.

80110 - Gimnazja - plan – 1.977.226,00 zł, wykonanie 1.869.016,03 zł co stanowi 94,53%.

1. Wynagrodzenie nauczycieli	- 1.062.451,14 zł
2. Wynagrodzenie obsługi	- 93.252,67 zł
3. ZUS i FP	- 250.410,23 zł
4. Odpis na Fundusz Świadczeń Socjalnych	- 62.996,40 zł
5. Dodatkowe wynagrodzenie roczne „13” nauczycieli	- 79.186,22 zł
6. Dodatkowe wynagrodzenie roczne „13” obsługi	- 7.240,28 zł
7. Dodatek wiejski i mieszkaniowy nauczycieli	- 107.181,21 zł
8. Umowy zlecenia	- 1.662,79 zł.

RAZEM: 1.664.380,94 zł

9. Wydatki rzeczowe 204.635,09 zł.

w tym: zakup oleju opałowego, zakup energii i wody, środki czystości, prenumeraty, usługi różne, abonamenty, aktualizacje programów, szkolenia, delegacje służbowe, ubezpieczenie sprzętu.

80113 - Dowożenie uczniów do szkół - plan 598.467,00 zł, wykonanie 567.854,69 zł co stanowi 94,88 % planowanych wydatków.

1. Wynagrodzenie kierowców	- 166.865,03 zł.
2. Dodatkowe wynagrodzenie roczne „13”	- 12.957,82 zł.
3. ZUS i FP	- 34.489,77 zł.
4. Odpis na Zakładowy Fundusz Socjalny	- 4.669,86 zł.

RAZEM: 218.982,48 zł

5. Wydatki rzeczowe - 348.872,21 zł.

w tym: zakup paliwa, części do autobusów, delegacje służbowe, przeglądy techniczne autobusów, naprawy i ubezpieczenia autobusów, podatek od środków transportowych.

80114 - Zespół Obsługi Szkół - plan 221.955,00 zł, wykonanie 202.698,98 zł tj. 91,32 %.

1. Wynagrodzenie administracji	- 137.444,94 zł
2. Dodatkowe wynagrodzenie roczne "13"	- 12.048,89 zł
3. ZUS i FP	- 25.201,68 zł
4. Odpis na Fundusz Świadczeń Socjalnych	- 5.101,36 zł
5. Umowy zlecenia	- 1.373,54 zł

RAZEM: 181.170,41 zł

6. Wydatki rzeczowe: - 21.528,57 zł.

w tym: licencje, abonament i aktualizacje programów, delegacje służbowe, prenumerata, druki, zakup usług pozostałych, usługi różne, zakup artykułów biurowych, szkolenia pracownicze, prowizje BS.

80146 - Doksztalcanie i doskonalenie nauczycieli - plan 37.945,00 zł, wykonanie - 28.463,60 zł, co stanowi 75,01%

1. Kursy, warsztaty, szkolenia	- 20.730,79 zł.
2. Delegacje służbowe	- 7.732,81 zł.

80148 - Stołówki szkolne – plan – 633.322,00 zł, wykonanie 594.676,02 zł tj. 93,90%

1. Wynagrodzenie pracowników obsługi	- 266.268,21 zł
3. Dodatkowe wynagrodzenie roczne „13” obsługi	- 22.064,07 zł
5. ZUS i FP	- 55.018,24 zł
5. Odpis na Fundusz Świadczeń Socjalnych	- 11.486,27 zł

RAZEM: 354.836,79 zł.

Wydatki rzeczowe - 239.839,23 zł,

w tym: zakup środków żywności, badania okresowe, zakup materiałów, energii, wody, wywóz nieczystości.

Ze stołówek szkolnych korzysta ogółem 524 dzieci, z tego z dożywiania w SP Turośl 205, SP Ptaki 83, Gimnazjum w Turośli 135, SP Leman 41, SP Łacha 32, SP Ksebki 28.

80195 - Pozostała działalność - plan 41.174,00 zł, wykonanie - 41.173,80 zł = 100%.

1. Wynagrodzenia bezosobowe	- 576,00 zł.
2. Odpis na Fundusz Świadczeń Socjalnych nauczycieli emerytów	- 40.597,80 zł.

Dział 854:

85401 - Świetlice szkolne – plan – 209.410,00 zł, wykonanie 194.653,35 zł tj. 92,95%.

1. Wynagrodzenie nauczycieli	- 131.863,71 zł
2. Dodatkowe wynagrodzenie roczne „13” n-li	- 10.959,56 zł
3. ZUS i FP	- 28.051,43 zł
4. Odpis na Fundusz Świadczeń Socjalnych	- 11.231,65 zł
5. Dodatek wiejski i mieszkaniowy nauczycieli	- 12.547,00 zł

RAZEM: 194.653,35 zł.

7. Wydatki rzeczowe - 0,00 zł.

85415 - Pomoc materialna dla uczniów – plan – 158.284,00 zł, wykonanie 141.365,52 zł, co stanowi 89,31%.

1. Stypendia dla uczniów - 94.082,20 zł.
2. Dofinansowanie zakupu podręczników „wyprawka szkolna” - 46.683,32 zł.
3. Zasiłki szkolne - 600,00 zł.

Stypendia szkolne przyznano 520 uczniom oraz zasiłki szkolne 3 uczniom. Dofinansowanie zakupu podręczników szkolnych przyznano 169 uczniom szkół podstawowych oraz 6 uczniom z niepełno sprawnościami ze szkół podstawowych i 10 uczniom z niepełno sprawnościami z gimnazjum.

Dział 926

92605 – Zadania w zakresie kultury fizycznej i sportu – plan 1.081,00 zł, wykonanie 1.081,00 zł, co stanowi 100%

1. Stypendia dla studentów - 1.081,00 zł.

Budżet oświaty w 2013 roku realizowany był planowo i płynnie. Zdecydowana większość wydatków (78,52%) to wynagrodzenia pracowników i pochodne oraz wydatki rzeczowe na funkcjonowanie szkół podstawowych, gimnazjum, dowożenie dzieci, dożywianie uczniów w stołówkach szkolnych i wypłata stypendium szkolnego.

W 2013 roku zrealizowano też projekt finansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego, Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki działanie 9.1.2 Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów z grup o utrudnionym dostępie do edukacji oraz zmniejszenie różnic w jakości usług edukacyjnych, p.n.: „Indywidualizacja procesu nauczania i wychowania uczniów klas I – III w Gminie Turośl”. Wydatki te zostały omówione w dziale 853 Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej Rozdział 85395 – Pozostała działalność.

Ochrona zdrowia

Planowane wydatki tego działu w kwocie 69.050,00 zł zrealizowano w wysokości 66.236,90 zł, co stanowi 96%. Wydatki te dotyczą profilaktyki na rzecz przeciwdziałania alkoholizmowi oraz utrzymania koordynatora ds. przeciwdziałania alkoholizmowi. Gospodarka napojami alkoholowymi na terenie Gminy odbywa się w oparciu o postanowienia ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r. /Dz. U. z 2012, poz. 1356/ – tekst jednolity oraz na podstawie prawa miejscowego ustanowionego przez Radę Gminy:

1/ uchwałą Rady Gminy Turośl w sprawie ustalenia liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych oraz zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie gminy Turośl,

2/ uchwałą Rady Gminy Turośl w sprawie przyjęcia „Gminnego Programu Profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałaniu narkomanii w Gminie Turośl na 2013 rok”.

Stan i ocena funkcjonowania punktów sprzedaży napojów alkoholowych

Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych:

- 16 punktów sprzedaży alkoholu w tym:
- 15 punktów do spożycia poza miejscem sprzedaży powyżej 4,5% alkoholu,
- 1 punkt do spożycia w miejscu sprzedaży powyżej 4,5%.

Całość tych zadań koordynuje pełnomocnik Wójta ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wraz z Gminną Komisją ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, których działalność opiera się przede wszystkim na:

- działalności profilaktycznej z młodzieżą,
- opiniowaniu wniosków przedsiębiorców ubiegających się o sprzedaż napojów alkoholowych,
- prowadzeniu postępowań w stosunku do osób nadużywających alkoholu.

W 2013 roku Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

- wydała 6 postanowień opiniujących wnioski przedsiębiorców ubiegających się o sprzedaż napojów alkoholowych,
- wszczęła i prowadziła 20 postępowań w stosunku do osób nadużywających alkohol.
- dokonała przeszkolenia właścicieli i personelu punktów sprzedaży napojów alkoholowych.

Ponadto GKRPA wspomagała finansowo takie przedsięwzięcia programowe w szkołach jak:

- 1) dofinansowano prowadzenie zajęć na sportowo-rekreacyjnych na boiskach „ORLIKA” i sali gimnastycznej;
- 2) zakupiono nagrody dla uczestników konkursów ortograficznych;
- 3) sfinansowano spektakl teatralny „Bumerang” z zakresu profilaktyki przeciw alkoholowej i innych środków odurzających dla młodzieży gimnazjalnej.

Realizacja przedsięwzięć, o których mowa w niniejszej informacji ma na celu: 1/zmniejszenie ilości osób uzależnionych i nadużywających alkoholu,

2/ograniczenie rozmiarów:

- szkód występujących u osób pijących napoje alkoholowe i członków ich rodzin,
- naruszeń prawa i porządku przez osoby nietrzeźwe,
- wzrost świadomości wśród mieszkańców na temat skutków picia.

Pomoc społeczna

Plan wydatków w dziale „Pomoc społeczna” na 2013 r. wynosi ogółem 3.758.873,13 zł, natomiast zrealizowane wydatki 3.681.510,08 zł, co stanowi 98% planu. Wydatki te były realizowane przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Turośli oraz Urząd Gminy Turośl.

Budżet Ośrodka Pomocy Społecznej w dziale „Pomoc społeczna” na 2013 rok wyniósł ogółem 3.555.667,81 zł, z tego na realizację zadań zleconych i własnych przyznano dotację w wysokości 3.247.603,32 zł w tym: na pomoc w postaci zasiłków stałych 156.532,49 zł, opłatę składki na ubezpieczenie zdrowotne 13 543,71 zł, na realizację świadczeń rodzinnych 2.126.855,07 zł i 561,60 zł na ubezpieczenie zdrowotne od świadczeń pielęgnacyjnych oraz na realizację rządowego programu wspierania osób pobierających świadczenia pielęgnacyjne 5.974,00 zł, na dożywianie uczniów w ramach rządowego programu „Pomoc Państwa w zakresie dożywiania” w wysokości 72.596,00 zł, na pomoc w postaci zasiłków okresowych 787.036,45 zł oraz na utrzymanie Ośrodka Pomocy Społecznej 84.504,00 zł. Natomiast 308.064,49 zł to kwota, którą Rada Gminy przyznała na zadania własne, w tym: 169.881,51 zł na utrzymanie Ośrodka Pomocy Społecznej i 138.182,98 zł na realizację zadań własnych.

Zadania zlecone to: świadczenia rodzinne oraz składka zdrowotna.

Ośrodek Pomocy Społecznej prowadzi niezbędną dokumentację oraz wypłatę świadczeń rodzinnych.

W roku 2013 roku z zasiłków rodzinnych skorzystało 553 rodziny oraz przyznano:

- 36 dodatków z tytułu urodzenia dziecka,
- 15 dodatków z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego,
- 20 dodatków z tytułu samotnego wychowywania dziecka,
- 30 dodatków z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego do 5 roku życia i powyżej,
- 389 dodatków z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego Anna Monika,
- 163 dodatki na pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła,
- 69 dodatków na pokrycie wydatków związanych z zamieszkaniem w miejscowości, w której znajduje się szkoła,
- 160 dodatków z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej,

- 90 zasiłków pielęgnacyjnych,
- 13 świadczeń pielęgnacyjnych,
- 46 jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia dziecka.

Za 2 osoby korzystające ze świadczeń pielęgnacyjnych opłacano składkę na ubezpieczenie zdrowotne. Koszt jaki poniesiono w roku ubiegłym to 561,60 zł. Natomiast za 6 osób korzystających ze świadczeń pielęgnacyjnych opłacano składkę na ubezpieczenie emerytalno - rentowe. Poniesiony koszt to 7.028,43 zł. Ogółem na realizację zadań oraz wydatki bieżące związane z realizacją świadczeń rodzinnych w 2013 roku wydatkowano 2.127.416,67 zł.

Ponadto w roku 2013 realizowano rządowy program wspierania osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne na który wydatkowano 5.974,00 zł Z programu tego skorzystało 4 osoby.

Do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym realizowanych w roku ubiegłym przez tut. Ośrodek Pomocy Społecznej należy zaliczyć:

- zasiłki stałe (osoby, które nie posiadają własnych dochodów i nie nabyli uprawnień do świadczeń emerytalno - rentowych) z których skorzystało 34 osoby. Na wypłatę powyższych świadczeń wydatkowano 156.532,49 zł Za w/w świadczeniobiorców Ośrodek Pomocy Społecznej opłacał składkę na ubezpieczenie zdrowotne, na którą wydatkowano 13.543,71 zł,
- zasiłki okresowe z których skorzystało 230 osób na kwotę 787.036,45 zł,
- dożywianie dzieci w szkołach - dożywianie prowadzono w 5 szkołach podstawowych i gimnazjum na terenie tut. gminy oraz w 2 szkołach poza terenem gminy. Z tej formy pomocy skorzystało 390 uczniów oraz 1 osoba z art. 7 ustawy o pomocy społecznej. W ramach programu udzielono również 6 rodzinom zasiłki celowe na zakup żywności. Koszt jaki poniesiono to 90.746,00 zł,
- organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania. Z tej formy pomocy skorzystało 4 rodziny. Na powyższą pomoc wydatkowano 32.874,49 zł,

Czterem rodzinom przyznano zasiłki celowe na częściowe pokrycie wydatków powstały w wyniku zdarzenia losowego. Na tę formę pomocy wydatkowano 14.612,22 zł.

Dokonano zwrotu kosztów pogrzebu dla 2 osób. Z tego tytułu poniesiono wydatki w wysokości 6.350,00 zł.

Udzielono pomocy w formie schronienia 2 osobom bezdomnym. W związku z tym i poniesiono koszt w wysokości 2.003,77 zł.

Do zadań własnych gminy realizowanych w 2013 roku należy zaliczyć:

- zasiłki celowe i celowe specjalne. Z tej formy pomocy skorzystało 44 rodziny na kwotę 28.631,36 zł.

W roku 2006 Ośrodek Pomocy Społecznej skierował 1 osobę do Domu Pomocy Społecznej. Z tego tytułu rok rocznie ponosi część kosztów odpłatności za pobyt. Na tę formę pomocy w 2013 r. wydatkowano 28.744,28 zł.

Od dnia 01 stycznia 2012 roku tut. Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje zadania nałożone ustawą z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Przez cały 2013 rok Ośrodek Pomocy Społecznej zapewniał obsługę organizacyjno-techniczną posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego oraz prowadził niezbędną dokumentację.

Dokonano zakupu pomocy dydaktycznych oraz zakupiono broszury pt. „Informacja o konsekwencjach prawnych stosowania przemocy w rodzinie”, którą członkowie grup roboczych przekazują sprawcom oraz osobom doznającym przemocy.

Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego korzystali z bezpłatnych szkoleń, które były organizowane przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Białymstoku w ramach projektu systemowego „Bądź Aktywny, Bądź Najlepszy”.

W roku ubiegłym Zespół Interdyscyplinarny w 6 przypadkach wszczął procedury „Niebieskiej Karty” z czego w 4 przypadkach została ona zakończona.

Ogółem na realizację powyższego zadania wydatkowano środki w wysokości 427,28 zł.

W 2013 roku Ośrodek Pomocy Społecznej wziął udział w Resortowym programie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na rok 2013 „Asystent rodziny”, w wyniku którego uzyskano środki finansowe w wysokości 8.101,13 zł na zatrudnienie asystenta rodziny od 1 sierpnia 2013 r. do 31 grudnia 2013 r. Asystent rodziny pracował w 10 środowiskach, obejmując 54 osoby, w tym 37 dzieci.

W ramach realizacji zadań ustawy o systemie pieczy zastępczej gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka jest zobowiązana w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej lub też w placówce opiekuńczo-wychowawczej do ponoszenia w wysokości 10% w I roku pobytu, 30% w II roku pobytu i 50% w III roku pobytu wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w pieczy zastępczej.

W 2013 roku Gmina Turośl nie umieszczała dzieci w rodzinie zastępczej lub w placówce opiekuńczo-wychowawczej, dlatego też nie poniosła żadnych kosztów z tego tytułu.

Pozostałe wydatki tego działu w kwocie 119.595,19 zł, są dokonywane przez Urząd Gminy i dotyczą wypłaty zasiłków z funduszu alimentacyjnego i kosztów jego obsługi - 107.605,88 zł oraz wypłaty dodatków mieszkaniowych - 11.989,31 zł.

Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej

Planowane wydatki tego działu w kwocie 167.482,00 zł zrealizowano w wysokości 140.489,78 zł, co stanowi 84% planu. W ramach wydatków tego działu realizowany był projekt finansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego, Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki działanie 9.1.2 Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów z grup o utrudnionym dostępie do edukacji oraz zmniejszenie różnic w jakości usług edukacyjnych, p.n.: „Indywidualizacja procesu nauczania i wychowania uczniów klas I – III w Gminie Turośl”.

Projekt realizowany był w 5 szkołach podstawowych na terenie Gminy Turośl, w ramach którego zakupiono wyposażenie i pomoce naukowe na kwotę 96.041,78 zł, oraz zorganizowano dodatkowe zajęcia dla 149 uczniów, m.in.: z zakresu czytania i pisania, nauk matematyczno-przyrodniczych, języków obcych, gimnastyki korekcyjnej, których wartość wyniosła 44.448,00 zł.

Kwota dofinansowania EFS – 119.416,30 zł.

Kwota dofinansowania ze środków budżetowych – 21.073,48 zł.

Niższe wykonanie wynikało w związku z uzyskaniem oszczędności po przeprowadzonym postępowaniu przetargowym.

Gospodarka komunalna i ochrona środowiska

Planowane wydatki tego działu w wysokości 1.689.609,00 zł wykonano w 93% tj. w kwocie 1.573.108,60 zł. Wydatki dotyczą: gospodarki odpadami – 147.233,49 zł, utrzymania zieleni – 4.860,00 zł, kosztów utrzymania schroniska dla zwierząt – 2.750,00 zł, oświetlenia ulicznego – 128.693,29 zł, utrzymania pracowników, sprzętu komunalnego – 961.821,47 zł oraz wydatków inwestycyjnych 327.750,35 zł (budowa klatki schodowej przy Ośrodku Zdrowia w Turośli – 95.255,68 zł, przebudowy garaży komunalnych – 63.611,04, zakupu zbiornika do paliwa – 31.395,75 zł oraz częściowego zwrotu dotacji w związku z odzyskaniem podatku VAT – 137.487,88 zł). Niższe wykonanie wydatków w tym dziale spowodowane jest oszczędnością i racjonalną gospodarką finansową.

Pracownicy komunalni oraz zatrudnieni w ramach prac interwencyjnych i publicznych w 2013 r. wykonywali następujące prace:

1. Rozbudowa i modernizacja budynku garażowego przy Urzędzie Gminy w Turośli dla samochodu do odśnieżania:

Wymiana spróchniałych konstrukcji więźby dachowej.

Wymiana pokrycia dachowego z eternitu na blachę powlekaną dachówko podobną.

Rozbudowa budynku o pomieszczenia dla samochodu do odśnieżania.

Docieplenie ścian garaży styropianem gr 10 cm na klej i dyble.

Wymiana stolarki okiennej i drzwiowej automatycznej.

Przebudowa awaryjnego zasilania z agregatu w energię elektryczną budynku UG.

Elewacja budynku z tynku akrylowego w kolorystyce pastelowej.

2. Budowa stacji paliw na bazie autobusowej

- Wykonanie budynku murowanego dla stacji paliw
- Docieplenie ścian budynku styropian gr 10 cm
- Montaż stolarki drzwiowej
- Elewacja (klej i siatka)

3. Remont pomieszczeń piwnicznych w budynku urzędu (kotłownia i pomieszczenie socjalne pracowników fizycznych)

- Posadzki betonowe i podłoga z płytek terakota
- Tynki wewnętrzne oraz cekolowanie ścian i sufitów
- Malowanie pomieszczeń.

4. Budowa klatki schodowej przy budynku Ośrodka Zdrowia w Turośli

Wykonanie łąw fundamentowych pod klatkę schodową

Fundamenty z bloczka betonowego

Zdjęcie nawierzchni z polbruków, krawężników oraz obrzeży pod w/w rozbudowę

Wykonanie ścian zewnętrznych z betonu komórkowego (dwa piętra)

Wykonanie schodów żelbetowych wewnętrznych od poziomu gruntu do poziomu piętra.

Wykonanie stropodachu zwieńczającego dach nad całością klatki schodowej.

Wykonanie instalacji elektrycznej na obiekcie.

Prace tynkarskie wewnętrzne ścian i sufitów,

Montaż stolarki drzwiowej i witryn okiennych

Instalacje centralnego ogrzewania

Prace wykończeniowe (płytki posadzkowe, malowanie)

Elewacja budynku.

5. Remont budynku Hydroforni w Turośli

Wykonanie więźby dachowej drewnianej pod pokrycie z blachy

Montaż murlatu, krokwi

Łaczenie połączeń dachowej

Wykonanie warstw izolacyjnych z folii PE

Krycie dachu blachą powlekaną

Wykonanie obróbek blacharskich.

6. Remont Ośrodka Zdrowia w Turośli

Remont pomieszczeń piwnicznych polegający na zeszkobaniu starej łuszczącej się farby oraz wykonaniu nowych powłok malarskich.

Wykonanie zagospodarowania terenu (ułożenie nawierzchni z kostki Polbruk od strony podwórka Ośrodka Zdrowia.

7. Remont Szkół Podstawowych w Ptakach, Łasze, Lemanie i Ksebkach,**8. Naprawa dróg gminnych (uzupełnianiu dziur i wyrw po sezonie zimowym).****Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego**

Planowane wydatki tego działu w kwocie 813.516,00 zł wykonano w wysokości 818.508,21 zł, co stanowi 100% planu. Wydatki tego działu dotyczą przekazanych dotacji na utrzymanie samorządowych instytucji kultury tj. Gminnego Ośrodka Kultury w Turośli 378.193,37 zł, Bibliotek w kwocie 197.645,67 zł oraz wydatków inwestycyjnych dotyczących remontu Centrum edukacji kulturalnej Gminnego Ośrodka Kultury w Turośli – 236.469,17 zł i pozostałych wydatków 6.200,00 zł.

Szczegółowa informacja w zakresie wykorzystania otrzymanej dotacji stanowi załączniki Nr 9 i 10 do niniejszego zarządzenia.

Kultura fizyczna i sport

Planowane wydatki tego działu w kwocie 14.250,00 zł zostały zrealizowane w kwocie 13.148,01 zł, co stanowi 92% i dotyczyły głównie wypłaconego stypendium oraz zakupu nagród i upominków (słodczy) na zawody sportowe oraz współfinansowania Pucharu Polski w Kolarstwie Przełajowym w miejscowości Ptaki.

Podsumowując wykonanie budżetu gminy za 2013 rok należy stwierdzić, że realizowany był prawidłowo. Planowane dochody zostały zrealizowane w 97% (21.877.807,26 zł), a wydatki w kwocie 23.579.382,90 zł (94%).

Niższe wykonanie planu dochodów spowodowane było głównie niewykorzystaniem dotacji przyznanych przez Podlaski Urząd Wojewódzki oraz niższymi wpływami z tytułu podatków i opłat. Niższe wykonanie planu wydatków wynikało z niewykorzystania w całości otrzymanych dotacji z Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego oraz prowadzenia racjonalnej i oszczędnej gospodarki finansowej gminy.

W ramach poniesionych wydatków majątkowych udało się zrealizować następujące zadania i zakupy inwestycyjne na kwotę 5.376.574,92 zł (23% poniesionych wydatków):

- 1/ „Wodociągowanie gminy Turośl – I etap” – 2.510.098,70 zł;
- 2/ Zakup systemu monitoringu pracy oczyszczalni ścieków - 14.760 zł;
- 3/ „Przebudowa drogi gminnej relacji Krusza – Charubin Nr 104431 B w km. 0+000 – 4+100” - 1.736.487,31 zł;
- 4/ „Przebudowa drogi gminnej Nr 104423 B Pupki – Cieciorzy w km. 1+800 – 2+500 i 2+788 – 3+590 – I etap” - 887.491,44 zł;
- 5/ „Przebudowę Ośrodka Sportowo – Rekreacyjnego w Ptakach” – 35.475 zł;
- 6/ Zakup sprzętu ratowniczego dla OSP Leman – 2.000 zł;
- 7/ Budowa klatki schodowej przy Ośrodku Zdrowia w Turośli – 95.255,68 zł;
- 8/ Przebudowy garaży komunalnych – 63.611,04;
- 9/ Zakupu zbiornika do paliwa – 31.395,75 zł.

Zmiany w planie wydatków na realizację programów finansowanych z udziałem środków unijnych oraz stopień zaawansowania realizacji programów wieloletnich

W roku 2013 Gmina Turośl realizowała tylko jeden projekt inwestycyjny z udziałem środków unijnych tj. „Wodociągowanie gminy Turośl – I etap” na które uzyskała dofinansowanie z Samorządu Województwa Podlaskiego w wysokości 3.159.000 zł (ostateczna kwota dofinansowania po przeprowadzonym postępowaniu przetargowym). Zadanie będzie realizowane w latach 2013 – 2014 i ujęte jest w wykazie przedsięwzięć.

W roku 2013 został złożony kolejny wniosek o dofinansowanie wodociągowania – II etap dotyczący zwodociągowania wsi Ksebki na kwotę 841.000 zł. Do chwili obecnej brak jest decyzji w kwestii dofinansowania i wysokości kwoty dofinansowania.

W 2013 roku Gmina Turośl realizowała projekty przy udziale środków unijnych tj.:

1/ w ramach działania 413 Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju objętego PROW na lata 2007-13 w zakresie małych projektów pn. „XXI Turoślańskie Prezentacje Kulturalne”, z tego 20.000 zł środki unijne, natomiast 9.784,90 zł środki własne.

2/ w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki z Europejskiego Funduszu Społecznego, działanie 9.1.2 Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów z grup o utrudnionym dostępie do edukacji oraz zmniejszenie różnic w jakości usług edukacyjnych, zrealizowano projekt p.n.: „Indywidualizacja procesu nauczania i wychowania uczniów klas I – III w Gminie Turośl”.

Projekt realizowany był w 5 szkołach podstawowych na terenie Gminy Turośl, w ramach którego zakupiono wyposażenie i pomoce naukowe na kwotę 96.041,78 zł, oraz zorganizowano dodatkowe zajęcia dla 149 uczniów, m.in.: z zakresu czytania i pisania, nauk matematyczno-przyrodniczych, języków obcych, gimnastyki korekcyjnej, których wartość wyniosła 44.448,00 zł.

Kwota dofinansowania EFS – 119.416,30 zł.

Kwota dofinansowania ze środków budżetowych – 21.073,48 zł.

Gmina Turośl w ramach programów wieloletnich w 2013 r. realizowała zadanie pn. „Wodociągowanie gminy Turośl – I etap”. W wyniku przeprowadzonego postępowania przetargowego wyłoniono wykonawcę robót. Zadanie jest realizowane w dwóch cyklach: w roku 2013 wykonano Hydrofornię w Lemanie oraz sieć wodociągową z przyłączami w miejscowości Leman. W roku 2014 zostanie wykonana sieć wodociągowa z przyłączami w miejscowościach Zimna i Łacha. Obecnie ogłoszono przetarg na wykonawstwo sieci wodociągowej wraz z przyłączami w miejscowości Ksebki, na które to zadanie złożono wniosek o dofinansowanie ze środków unijnych. W przetargu zastrzeżono sobie możliwość unieważnienia przetargu w przypadku braku pozytywnej decyzji o dofinansowaniu projektu ze środków unijnych. Zadanie to jest także do realizacji w roku 2014.

Przedsięwzięcia zaplanowane do realizacji w roku 2013 i latach następnych przewidują tylko „Wodociągowanie gminy Turośl – I etap”. Szczegóły realizacji tego przedsięwzięcia omówione zostały wyżej przy omawianiu programów wieloletnich.

Załącznik Nr 8 do zarządzenia Nr 198/14

Wójta Gminy Turośl

z dnia 10 marca 2014 r.

SPRAWOZDANIE
z wykonania planów finansowych samorządowych instytucji kultury Gminny Ośrodek Kultury
w Turośli za 2013 r.

Dział 921 Rozdział 92109

Przychody

L.p.	Treść	Plan na 2013 r.	Wykonanie 2013 r.	%
1.	Stan środków na dzień 01.01.2013r.	0,00	0,00	0,00
2.	Dotacja podmiotowa z UG Turośl	378 248,00	378193,37	100,0
3.	Środki unijne Lider + „Małe Projekty” - XXII Kartoflisko - dziedzictwo kulturowe i terażniejszość”	18 340,00	18340,00	100,0
4.	Refundacja prac interwencyjnych PUP w Kolnie – 2012 r.	898,24	898,24	100,0
5.	Wpływy z usług	16 400,00	15589,90	95,1
5a.	Wpływ za wynajmem sali	1 500,00	1150,00	76,7
5b.	Wpływy z usług- dofinansowanie imprez	6 900,00	6900,00	100,0
5c.	Wpływy usług- wpływ za towar	4 000,00	3539,90	88,5
5d.	Wpływy z usług - występy zespołów śpiewaczych	4 000,00	4000,00	100,0
	Razem:	413886,24	413021,51	99,8

Koszty

L.p.	Treść	Plan na 2013 r.	Wykonanie 2013 r.	%
1.	Zużycie materiałów i energii	65 770,00	63685,08	96,8
1a.	Zakup materiałów	41 770,00	40761,06	97,6
1b.	Zakup energii	17 600,00	17529,94	99,6
1c.	Zakup towaru	6 400,00	5394,08	84,3
2.	Usługi obce	58 900,00	57419,73	97,5
2a.	Zakup usług pozostałych	55 000,00	54360,51	98,8
2b.	Zakup usług dostępu do internetu	1000,00	719,91	72,0
2c.	Zakup usług telekomunikacyjnych	2400,00	2029,31	84,6
2d.	Zakup usług zdrowotnych	500,00	310,00	62,0
3.	Wynagrodzenia	236 350,00	235335,13	99,6
3a.	Wynagrodzenia osobowe	172 000,00	171909,13	99,9
3b.	Wynagrodzenia bezosobowe	42 000,00	41080,00	97,8
3c.	Fundusz nagród	22 350,00	22346,00	100,0

L.p.	Treść	Plan na 2013 r.	Wykonanie 2013 r.	%
4.	Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	44 010,00	43053,62	97,8
4a.	Ubezpieczenia społeczne	32 500,00	31891,02	98,1
4b.	Fundusz Pracy	4 040,00	3737,29	92,5
4c.	Wydatki osobowe nie zaliczane do wynagrodzeń	720,00	718,78	99,8
4d.	Odpis na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych	6 450,00	6446,53	99,9
4e.	Szkolenia pracowników	300,00	260,00	86,7
5.	Pozostałe koszty rodzajowe	8 856,24	8687,26	98,1
5a.	Podróże służbowe	3 056,24	2899,19	94,9
5b.	Różne opłaty i składki	5 800,00	5788,07	99,8
6.	Stan rachunku na dzień 31-12-2013r.	0,00	0,00	0,0
	Razem:	413886,24	408180,82	98,6

W 2013 roku zakupiono fotel masujący za kwotę 11.900,00 zł, który został sfinansowany ze środków PROW na lata 2007-2013 w ramach projektu pn. „Aktywnym i świadomym seniorem być”.

Część opisowa

Gminny Ośrodek Kultury w Turośli w 2013 roku, w ramach bieżącej działalności, uczestniczył w szeregu imprezach o charakterze powiatowym i wojewódzkim oraz był organizatorem i współorganizatorem imprez i konkursów organizowanych na terenie Gminy Turośl i w Powiecie Kolno. Na podstawie prowadzonej Kroniki Gminnego Ośrodka Kultury przedstawiam chronologicznie zestawienie ważniejszych imprez kulturalnych.

1. Dnia 12.01.2013 r. w Kolnie w VII Konkursie Kolęd i Pastorałek wystąpili przedstawiciele Gminnego Ośrodka Kultury w Turośli. Nasz ośrodek reprezentowały: Zespół Wokalny „Dominanta” w składzie: Aleksandra Zawalich, Aleksandra Czerwińska, Edyta Zieja, Magdalena Lewandowska, Patrycja Milewska; Zespół Wokalny „Flowers” w składzie: Zuzanna Rolka, Natalia Sadłowska, Gabriela Lewandowska; Solistki: Karolina Kuliś, Weronika Gadomska, Alicja Ptak, Marta Zajac. W konkursie wzięło udział: ponad 150 uczestników startujących w pięciu kategoriach wiekowych. Jury pod przewodnictwem Pani Zofii Górskiej po wysłuchaniu wszystkich prezentacji wyróżniła między innymi naszych reprezentantów.

2. Dnia 19.01.2013 r. na kolejnym już XV Przeglądzie Zespołów Obrzędowych powiatu kolneńskiego GOK w Turośli reprezentowały tradycyjnie już dwa zespoły: „Herody” oraz „Kolędnicy z Gwiazdą”. Po obejrzeniu wszystkich występów komisja w składzie: Józef Zyśk, Zofia Górka i Irena Kozicka, wysoko oceniła poziom prezentowanych jasełek i postanowiła nagrodzić wszystkie zespoły uczestniczące w przeglądzie. Natomiast na Wojewódzkie Spotkania Zespołów Kolędniczych w Hajnówce wytypowano trzy zespoły. Wśród nich znalazły się oba zespoły z Turośli działające przy Gminnym Ośrodku Kultury w Turośli pod kierownictwem Pan Grażyny Rolka oraz Pana Józefa Zawalich. Wyróżnione zespoły uczestniczące w przeglądzie otrzymały dyplomy i nagrody rzeczowe.

3. Jak co roku, tak i w tym roku Gminny Ośrodek Kultury w Turośli zorganizował „Ferie Zimowe 2013” dla dzieci i młodzieży mieszkającej w gminie Turośl. W programie:

- I. Konkurs krzyżówkowy – dzieci i młodzież szkolna w grupach: młodsza (klasy I-III), starsza (klasy IV – VI) i gimnazjum; II. Warsztaty kulinarne; III. Spektakl teatralny w reżyserii ART. – RE z Krakowa z bajce pt. „Królowa Śniegu” IV. Warsztaty z tańca kurpiowskiego; V. Zajęcia plastyczne (mi. Papierowa wiklina, kwiatki z drutu i muliny, biżuteria z masy kukurydzianej); VI. Warsztaty muzyczne; VII. Gra w tenisa i bilard VIII. Podsumowanie konkursów – wręczenie nagród

4. Dnia 22 stycznia 2013 r. GOK w Turośli odwiedzili seniorzy. Powodem tej wizyty było ich święto Dzień Babci i Dziadka. Bliscy dziecięcym sercom goście zostali zaproszeni przez swoich wnuków do obejrzenia i wysłuchania wyjątkowych występów. Dzieci w różnym wieku pod kierownictwem instruktorów GOK w Turośli przygotowały bardzo bogaty repertuar. Solenizanci zdawali się być zachwyceni – nic dziwnego, spotkanie upłynęło bowiem w bardzo miłej atmosferze. Na pamiątkę tego dnia każdy gość dostał bukietek. Kwiatki wykonane zostały przez dzieci podczas zajęć plastycznych w GOK-u. Zakończeniem uroczystości był słodki poczęstunek. W uroczystości wzięło udział 50 osób.

5. W czasie ferii zimowych odbyły się warsztaty plastyczne, na których podczas 6 spotkań przewidziano trzy rodzaje zajęć. Na pierwszych dwóch spotkaniach dzieci zrobiły ozdobne pudełka z papierowej wikliny. Kolejne dwa spotkania poświęcone były na wykonywanie kwiatków z drutu i muliny. Na ostatnich zajęciach uczestnicy zajęć wykonali biżuterię z masy kukurydzianej. W każdym z zajęć wzięło udział około 20 osób.

6. W trakcie ferii odbyły się również Warsztaty kulinarne. Na pierwszych zajęciach uczestnicy przygotowali faworki. W kolejnych zajęciach uczestnicy nauczyli się piec ciasteczka z czekoladą i płatkami kukurydzianymi. Osoby biorące udział w warsztatach mogły na koniec spotkania, przy ciepłej herbacie mogły spróbować swoich wypieków.

7. Dnia 30 stycznia 2013 r. w Gminnym Ośrodku Kultury wystąpił Teatr ART.-RE z Krakowa. Zaprezentował przedstawienie „Królowa Śniegu” adaptację jednej z najbardziej znanych baśni H. Ch. Andersena. Lektura obowiązkowa w okresie zimowym, pięknie ukazująca motyw przyjaźni. Było to wspaniałe przedstawienie teatralno-muzyczne, aktywizujące widzów do wspaniałej zabawy. Barwne kostiumy oraz bogata scenografia w pełni oddały baśniową atmosferę i klimat spektaklu.

Bajkę tę obejrzało 40 osób.

8. Dnia 01.02.2013 r. w Gminnym Ośrodku Kultury w Turośli odbyło się podsumowanie ferii zimowych. Przez dwa tygodnie osoby biorące udział w zajęciach organizowanych przez pracowników GOK w Turośli zbierali punkty. Mogli je zdobywać biorąc udział w konkursie krzyżówkowym, zajęciach plastycznych, warsztatach. Najaktywniejszym uczestnikom za pierwsze 3 miejsca wręczone zostały nagrody rzeczowe, a pozostali otrzymali nagrody pocieszenia.

9. Dnia 3 lutego 2013 r. w Hajnówce odbył się Przegląd Teatrów Wiejskich i Obrzędowych Województwa Podlaskiego 2013r. Celem przeglądu było: Kontynuowanie tradycyjnego koledowania osadzonego w tradycji lokalnej. Ocena aktualnego stanu i artystycznego poziomu zespołów koledniczych zgodnie z tradycją. Gminny Ośrodek Kultury w Turośli godnie reprezentowały dwie grupy: „Herody” oraz „Kolednicy z Gwiazdą”. Komisja przyznała obydwóm naszym grupom I miejsca. Komisja oceniła spotkanie Zespołów Koledniczych wysoko pod względem poziomu artystycznego i organizacji. Zwracała uwagę na ciekawy repertuar sięgający do pastorałek i form życzeniowych zwłaszcza gospodarskich, świadczących o zrozumieniu tradycji. Daje to dobrą perspektywę do zachowania tradycyjnych form koledowania nawet jeśli, zmierzają do scenicznej prezentacji. Po występie uczestnicy wyjazdu udali się do Mc Donalds.

10. W dniu 06.02.2013 r. jak co roku Gminny Ośrodek Kultury w Turośli zorganizował dla osób starszych z terenu naszej gminy - Bal Karnawałowy. W środę po południu i wieczorem licznie przybyli seniorzy bawili się na sali widowiskowej Gminnego Ośrodka Kultury. Uczestnicy imprezy tańczyli i śpiewali przy staropolskich dźwiękach kapeli kurpiowskiej Jana Kani. Miło spędzony czas na pewno pozostanie w ich pamięci, a do wspomnień z balu powrócą zapewne nie raz, o czym świadczą radosne i ciepłe uśmiechy na twarzach wychodzących. W imprezie wzięło udział około 30 osób.

11. W dniu 21.03.2013 r. w Gminnym Ośrodku Kultury w Turośli podsumowano i otwarto wystawę prac z rękodziela ludowego z konkursu pn. „Tradycje Wielkanocne na Kurpiach”. Gminny Ośrodek Kultury w Turośli w okresie zbliżających się świąt Wielkanocnych stawia sobie za cele ochronę i rozwój tożsamości kulturowej regionu. Popularyzując wśród młodego pokolenia sztukę ludową pragnie wprowadzić w ich świat wartości, jakim jest własny region „Mała Ojczyzna” i jego dziedzictwo kulturowe.

Do konkursu pn. „Tradycje Wielkanocne na Kurpiach” przystąpiło ogółem 77 osób ze szkół podstawowych, gimnazjum i szkół średnich z powiatu kolneńskiego. Wpłynęło 180 prac ze Szkół Podstawowych tj. z Turośli, Ptaków, Lemana, Łachy, Czerwonego, Ksebek; z Gimnazjum z Turośli; z Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych I Liceum Ogólnokształcące im. Adama Mickiewicza w Kolnie oraz Zespołu Szkół Technicznych w Kolnie. W konkursie zostało nagrodzonych 47 osób, a wyróżnionych 10. Nagrodzone przez komisję konkursową prace, wybrane z pośród wielu przedstawionych, stanowią wzór do naśladowania w kontynuowaniu tradycji Kurpiowskiej Puszczy Zielonej. Efektem zgromadzonych prac

była wystawa pokonkursowa najlepszych wytworów sztuki ludowej związanej ze Świętami Wielkanocnymi. Wystawę można było zwiedzać bezpłatnie w GOK w Turośli do 30 kwietnia 2013 r.

12. Jak co roku przed Świętami Wielkanocnymi dzieci i młodzież szkolna spotkała się w Gminnym Ośrodku Kultury w Turośli, aby pod kierunkiem instruktorów ośrodka malować pisanki i robić palmy wielkanocne. W pierwszych dniach zajęć, osoby biorące w nich udział, miały możliwość nauczyć się różnych technik wykonywania kwiatów z bibuły. Z gotowych kwiatów i borówki plotły małe palemki, które mogły później zabrać do domu. Efekty ich twórczości można było podziwiać w kościołach w Niedzielę Palmową. Kolejne dni zajęć poświęcone były na pisankę. Do robienia pisanek wykorzystwały dwie techniki; batiku i skrobania. Pierwsza z nich to malowanie woskiem. Dzieci i młodzież z precyzją i uwagą nakładały szpileczką gorący wosk pszczeli na jajka tworząc tradycyjne wzory. Następnie zanurzały je w barwniku. Po wyschnięciu pod wpływem temperatury usuwały wosk miękką ściereczką, ukazując różne motywy. Mimo trudności w nakładaniu wosku na jajko, dzieci były bardzo zachwycone z efektów swojej pracy. Druga technika polegała na wyskrobywaniu nożykiem wzorów na wcześniej ugotowanym jajku tzw. kraszance. Wykorzystując rady pracowników ośrodka oraz własną pomysłowość uczestnicy zajęć tworzyli przeróżne wzory na jajkach. Metoda ta wymaga szczególnej ostrożności, ponieważ kraszanka może pęknąć podczas wyskrobywania. Takie zajęcia to doskonały sposób na kultywowanie tradycji ludowej w połączeniu z fantastyczną zabawą. W zajęciach wzięło udział około 10 osób.

13. W środę 11 kwietnia 2013 r. w Gminnym Ośrodku Kultury w Turośli odbyły się uroczyste wręczenie nagród dla zwycięzców eliminacji gminnych XV edycji Ogólnopolskiego Konkursu Plastycznego dla dzieci i młodzieży pod hasłem „Twoja wiedza i czujka czadu w domu, tlenek węgla nic złego nie zrobi nikomu”. Organizatorem tego konkursu był Komendant Główny Straży Pożarnej, szef Obrony Cywilnej Kraju, we współpracy z Wydziałami Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Urzędów Wojewódzkich. Instruktor zajęć plastycznych w GOK w Turośli Pani Renata Bednarczyk zapoznała dzieci z regulaminem tego konkursu. Udzieliła im informacji, co do tematyki, formy i techniki wykonywania prac. Pod jej kierunkiem dzieci malowały prace na zajęciach kółka plastycznego. Wykonane prace trafiły do eliminacji gminnych. Komisja wyłoniła z Gminnego Ośrodka Kultury w Turośli następujących laureatów: w grupie średniej (9-12 lat): Martyna Gleba, Dominika Piekarska, Katarzyna Bednarczyk; w grupie starszej (13-16 lat): Natalia Parciak. Uroczystego wręczenia nagród rzeczowych oraz dyplomów ufundowanych przez organizatora konkursu dokonała Pani Renata Bednarczyk. Prace w/w laureatów reprezentowały gminę Turośl na szczeblu powiatu. Uczestnicy konkursu mieli przedstawić w swoich pracach zagrożenia związane z przypadkami występowania tlenu węgla, co może się stać, gdy nie przestrzegamy podstawowych zasad bezpieczeństwa w naszych domach. Celem było uświadomienie dzieciom i młodzieży, że ich właściwa postawa oraz świadomość zagrożenia, jakie niesie tlenek węgla, może uratować życie i zdrowie najbliższych.

14. Dnia 12 kwietnia 2013 r. GOK w Turośli zorganizował po raz pierwszy podsumowanie konkursu i otwarcie wystawy prac literackich nadesłanych na konkurs „Kurpiowszczyzna - poezją i prozą pisana”. Do konkursu przystąpiło 34 osoby ze szkół podstawowych, gimnazjalnych, ponadgimnazjalnych oraz osoby dorosłe z terenu Kurpiowskiej Puszczy Zielonej. Wpłynęło 34 prace. Komisja konkursowa w składzie: Przewodniczący – Jarosław Choromański – poeta; Członkowie – Maria Czemerych – nauczyciel, ks. Dr. Jerzy Sikora – poeta, krytyk literacki, Leszek Czyż – nauczyciel - postanowiła wyłonić i nagrodzić prace 12 laureatów. W konkursowych pracach dominowała różnorodność form od sentymentalnych wspomnień po płomienne wyznania miłości do małej ojczyzny – kurpiowszczyzny. Nagrodzone utwory wyróżniały się pewną dojrzałością literacką co daje nadzieję, że ich autorzy nie poprzestaną na tej jednorazowej twórczości, lecz będą rozwijać i kształtować swój warsztat literacki.

Wystawę nagrodzonych prac można było oglądać od 12.04.2013 r. do 30.04.2013 r.

15. Dnia 27 kwietnia 2013 r. Zespoły Śpiewacze z Turośli i Nowej Rudy, Wójt Gminy Turośl Pan Piotr Niedbała oraz przedstawiciele władz samorządowych reprezentowały Gminę Turośl podczas obchodów jubileuszu 500-lecia Województwa Podlaskiego w Białymstoku. W paradzie wzięło udział ok. 2,5 tysięcy osób m.in. samorządowcy kilkudziesięciu gmin województwa, zespoły folklorystyczne oraz grupy rekonstrukcyjne. Parada zaczynała się w okolicach kościoła św. Rocha, zaś kończyła – przy Rynku Kościuszki, gdzie odbył się koncert. Przemarsz trasą parady urozmaiciły śpiewy i występy zespołów uczestniczących m. in. Zespołów kurpiowskich z Gminy Turośl. Mieszkańcy obserwujący paradę byli częstowani kurpiowskimi ciasteczkami – „fafernuchami” przygotowanymi przez pracowników GOK w Turośli pragnąc promować walory naszego regionu. Zespoły Śpiewacze z Turośli i Nowej Rudy oraz Kapela Kurpiowska przedstawiły specjalnie ułożony program prezentujący folklor kurpiowski na scenie głównej w Koncercie Galowym, jako jedni z licznie przybyłych zespołów reprezentujących ziemię łomżyńską.

16. Dnia 10.05.2013 r. w Gminnym Ośrodku Kultury w Turośli odbyło się podsumowanie konkursu plastycznego pn. „Jan Paweł II w pamięci Polaków”. Celem konkursu jest utrwalenie w pamięci sylwetki największego Polaka oraz wartości związanych z działalnością Jana Pawła II oraz pobudzenie aktywności twórczej w dziedzinie plastyki.

Do konkursu przystąpiło ogółem 80 osób ze Szkół Podstawowych tj. w Turośli, Zabielu, Ptaków, Łachy, Lemana, Ksebek, Łomży, z Gimnazjum w Zabielu, Turośli, ze szkoły średniej z Kolna oraz osoby dorosłe z Stawisk. Ogółem wpłynęło 80 prac. Komisja konkursowa postanowiła nagrodzić i wyróżnić prace 24 osób. Jury wyraziło zadowolenie z dużej ilości prac dostarczonych na konkurs. Podziękowała organizatorom za sprawne przeprowadzenie konkursu. Wychowawcom i opiekunom za jego rozpropagowanie i przygotowanie uczestników. Jury konkursu oceniając prace brało pod uwagę przede wszystkim zgodność prac z tematyką konkursu, staranność wykonania, różnorodność wykorzystanych technik plastycznych, kolorystykę, poprawną kompozycję oraz adekwatność użytkowych środków wyrazu artystycznego do wieku twórcy. Komisja wyraziła ogólne zadowolenie z wysokiego poziomu nadesłanych prac. Z nagrodzonych i wyróżnionych prac powstała wystawa, którą można było obejrzeć do 28.06.2013 r.

17. 19 maja 2013 r. zespoły działające przy Gminnym Ośrodku Kultury w Turośli wzięły udział w Regionalnym Przeglądzie Kapel, Śpiewaków i Gawędziarzy Ludowych w Zbójnej. Organizatorem imprezy był Regionalny Ośrodek Kultury w Łomży. Naszą gminę reprezentowały zespoły śpiewacze i taneczne, soliści oraz Kapela Kurpiowska. Na co dzień doskonaliły one swoje umiejętności pod opieką GOK – u w Turośli. W kategorii zespołów folklorystycznych - dzieci i młodzież: wyróżnienie zdobył - Zespół Tańca Kurpiowskiego „Turoślanie” z Turośli. W kategorii zespołów śpiewaczych(dorośli): I miejsca wyśpiewały – Zespół Śpiewaczy z Turośli i Nowej Rudy. W kategorii kapel: I miejsce – Kapela Jana Kani z Turośli. W kategorii solistów śpiewaków – grupa dorosłych: I miejsca – Eugenia Kuliś z Kruszy i Honorata Ruszczyk z Nowej Rudy. W kategorii solistów instrumentalistów: I miejsce – Jan Kania. Zdobywcy I i II miejsce ze wszystkich kategorii zakwalifikowali się na Ogólnopolskie Dni Kultury Kurpiowskiej w Nowogrodzie.

18. Gminny Ośrodek Kultury w Turośli otrzymał dofinansowanie ze środków Unii Europejskiej w ramach Osi 4 – LEADER Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013 na realizację projektu dla seniorów z Gminy Turośl pn. „Aktywnym i świadomym seniorem być”. W ramach tego projektu zrealizowane zostały zajęcia z zakresu: odnowy biologicznej; zdrowego żywienia; ćwiczeń ruchowych (nordic walking); zajęcia informatyczne. Zakupiony został również fotel masujący i kijki do nordic walking, z których będą mogli korzystać seniorzy naszej gminy. Zorganizowany został również wyjazd integracyjny seniorów, partnerów projektu, opiekunów i wolontariuszy biorących udział w projekcie. Przygotowując projekt dla seniorów chcieliśmy stworzyć im warunki rozwoju fizycznego i poprawę samopoczucia, by uwierzyli we własne siły i poznali ciekawe miejsca i ludzi.

19. 15 maja 2013 r. w GOK w Turośli odbyło się pierwsze spotkanie w ramach tego projektu. Tematem jego była Odnowa biologiczna – jako nieodzowny element aktywności ruchowej. Zajęcia poprowadził Pan Paweł Roźniatowski – doświadczony masażysta z Kolna. Opowiedział on uczestnikom o różnych metodach odnowy biologicznej tj. masaż relaksacyjny, odchudzający i leczniczy. Po krótkiej części teoretycznej odbył się pokaz masażu. Widzowie mogli zobaczyć jak się go wykonuje. W spotkaniu wzięło udział 15 osób.

20. 22 i 28 maja 2013 r. w GOK – u w Turośli odbyły się kolejne zajęcia w ramach projektu dla seniorów z terenu Gminy Turośl pn. „Aktywnym i świadomym seniorem być”. Przedmiotem spotkania były warsztaty informatyczne. Uczestnicy zapoznali się z podstawową budową i obsługą komputera. Nauczyli się: pisania dokumentów w programie MS WORD, korzystania z przeglądarki internetowej i wyszukiwania informacji, zakładania i korzystania z poczty internetowej, obsługi komunikatora internetowego - SKAYP. Miejszem przeprowadzenia warsztatów była kawiarenka internetowa znajdująca się w Gminnym Ośrodku Kultury w Turośli. Warsztaty z seniorami poprowadzili pracownicy GOK w Turośli – Bogusława Babowicz i Przemysław Zadroga. Zajęcia okazały się ciekawą formą spotkania o czym świadczyło duże zainteresowanie tematem. Zdobytą wiedzę seniorzy na pewno wykorzystają w życiu. W zajęciach łącznie wzięło udział 17 osób.

21. Dania 03 czerwca 2013 r. w Gminnym Ośrodku Kultury w Turośli odbyła się uroczystość z okazji Dnia Matki i Ojca. Mottem spotkania było hasło: „Rodzice – symbol bezgranicznej miłości”. Dzieci i młodzież przedstawiły dla swoich rodziców montaż słowno–muzyczny, który wcześniej przygotowały pod kierunkiem instruktorów Gminnego Ośrodka Kultury. Również dzieci z zespołu pieśni i tańca „Turoślanie” działającego przy ośrodku kultury zaprezentowały swoje umiejętności przed rodzicami na scenie. Dla gości przygotowany został też słodki poczęstunek, przy którym z radością i zainteresowaniem oglądali występy swoich dzieci.

Na koniec każdy z rodziców otrzymał od swojej pociechy mały upominek.

Były to ręcznie robione wazoniki, wykonywane przez dzieci podczas zajęć plastycznych w GOK – u. Spotkanie minęło w miłej atmosferze i można zaliczyć je do udanych.

W spotkaniu wzięło udział 50 osób.

22. Dnia 04.06.2013 r. w Gminny Ośrodek Kultury w Turośli odbyła się impreza z okazji Dnia Dziecka. Głównym punktem programu było przedstawienie bajki pt. „Wilk i Zając” w wykonaniu artystów z teatru ART. – RE z Krakowa. Oprócz tego, dla wszystkich uczestników imprezy zapewnione były różnorodne konkursy i zabawy m. zabawy na piłkach, zbieranie prania, wyścigi z szarfami. Konkursy dawały dzieciom wiele radości a ich dopełnieniem były słodkie nagrody. Dużą popularnością cieszyło się również body painting (malowanie twarzy). Przez cały czas trwania imprezy dzieci bez limitu i bezpłatnie mogły jeść watę cukrową. Na placu za budynkiem GOK – u płonęło ognisko, na którym można było piec kielbaski. Miłym zakończeniem imprezy była dyskoteka. Uśmiechnięte twarze dzieci świadczyły o wspaniałej zabawie i dobrej atmosferze. W imprezie wzięło udział 200 osób.

23. Dnia 5 czerwca 2013 r. odbyło się czwarte spotkanie w ramach realizacji projektu pn. „Aktywnym i świadomym seniorem być”. Podczas tego spotkania odbyły się zajęcia teoretyczne i praktyczne. Zajęcia z zakresu ćwiczeń ruchowych w tym rower stacjonarny, bieżnia, kijki do uprawiania nordic walking poprowadził Pan Paweł Roźniatowski z Kolna. Opowiedział on uczestnikom jak ważną rolę pełni ruch w życiu każdego człowieka i jakie zalety za sobą niesie. Zapoznał również ich z ciekawą formą aktywności ruchowej przy pomocy kijków. Na zakończenie spotkania trener wraz z chętnymi osobami wyszedł na trasę turystyczną z kijkami do lasu na ścieżkę edukacyjną „Zagajnica” – Leśna Ścieżka Przyrodnicza Gminy Turośl. Seniorzy wrócili pełni radości i wyrazili chęci korzystania z takiej formy aktywności ruchowej. Pozostali uczestnicy spotkania korzystali z fotela masującego pod okiem pracowników GOK – u. Wszyscy korzystający byli zadowoleni. Uznali, że jest to świetna forma relaksacyjna i pozytywnie wpływa na ich samopoczucie.

W zajęciach udział wzięło 25 osób.

24. Dnia 9 czerwca 2013. w ramach projektu „Aktywnym i świadomym seniorem być” odbył się wyjazd integracyjny dla uczestników projektu, opiekunów i partnerów. Miejszem, do którego wybrali się seniorzy było Sanktuarium Matki Bożej Bolesnej w Oborach. Uczestnicy mogli tam w ciszy i skupieniu modlić się o łaski i zdrowie na Mszy świętej dla chorych o uzdrowienie duszy i ciała. Drugą atrakcją wyjazdu był Zamek Krzyżacki w Golub – Dobrzyń. Przewodnik oprowadził ich po zamku opowiadając historię związaną z tym zabytkiem. Po zwiedzaniu wszyscy uczestnicy wycieczki zostali zaproszeni przez Panią Iwonę Potaś na obiad. Celem wyjazdu była integracja seniorów z Gminy Turośl oraz zwiedzenie ciekawych miejsc w kraju, które zostały wybrane przez uczestników projektu. W ramach wyjazdu uczestnicy mieli zapewnione w ramach projektu bezpłatnie autokar, obiad oraz opiekunów i przewodników. Uśmiechy na twarzach i miłe słowa świadczyć mogą o dobrej organizacji i zadowolenia z możliwości odwiedzenia ciekawych miejsc w Polsce. W wyjeździe wzięło udział 39 osób.

25. Dnia 14 czerwca 2013 r. w Gminnym Ośrodku Kultury w Turośli odbyło się już piąte spotkanie seniorów biorących udział w projekcie. Celem spotkania były zajęcia na temat: „Jak jeść, by być zdrowym” Zasady zdrowego żywienia”. Zajęcia poprowadził dietetyk - Paweł Roźniatowski z Kolna. Zapoznał on seniorów z podstawowymi zasadami zdrowego żywienia oraz wytłumaczył jak powinny wyglądać prawidłowo przygotowane posiłki. W ramach tego spotkania pracownicy GOK – u przygotowali specjalnie dla seniorów smaczkowe przekąski z owoców i warzyw gotowanych na parze. Podana została również woda z cytryną i miętą. Na koniec każdy z uczestników mógł indywidualnie porozmawiać z dietetykiem na temat zdrowego odżywiania się, i uzyskać pomoc w ułożeniu diety. Na spotkanie przybyło 24 osób.

26. W dniu 16 VI 2013 r. w ramach XX Ogólnopolskich Dni Kultury Kurpiowskiej w Nowogrodzie odbył się Ogólnopolski Konkurs Zespołów Kurpiowskich. Wystąpiło tam wielu wykonawców, a wśród nich reprezentanci naszej gminy tj. Zespoły Śpiewacze z Nowej Rudy i Turośli, Eugenia Kuliś z Kruszy oraz Kapela Jana Kani z Turośli. Konkurs zakończył się dla nas wielkim sukcesem. Mimo licznej konkurencji, wszyscy nasi artyści zajęli I miejsca. Wszyscy laureaci konkursu otrzymali nagrody i dyplomy. Dodatkowo wręczone zostały Grawertony okolicznościowe Wojewody Podlaskiego – Macieja Żywno, otrzymali je: Zespół Śpiewaczy z Nowej Rudy (dla najlepszego zespołu śpiewaczego XX Ogólnopolskich Dni Kultury Kurpiowskiej); Eugenia Kuliś z Kruszy (dla najlepszej solistki XX Ogólnopolskich Dni Kultury Kurpiowskiej); Kapela Jana Kani z Turośli (dla najlepszej kapeli XX Ogólnopolskich Dni Kultury Kurpiowskiej). Celem imprezy było propagowanie zwyczajów, obrzędów kurpiowskiej kultury ludowej, tradycyjnego muzykowania, stylów śpiewania, gwary oraz popularyzacji w społeczeństwie.

27. Dnia 21 czerwca 2013 r. w Gminnym Ośrodku Kultury w Turośli odbyło się kolejne spotkanie w ramach realizowanego projektu pn. „ Aktywnym i świadomym seniorem być”. Celem spotkania był masaż indywidualny wykonywany przez doświadczonego masażystę – Pawła Roźniatowskiego z Kolna. Po wcześniejszych zapisach i konsultacjach lekarskich, każdy senior mógł skorzystać z ręcznego masażu, dopasowanego do swoich indywidualnych potrzeb. W miarę czasu przy słodkim poczęstunku uczestnicy dzielili się swoimi wrażeniami i opiniami na temat masażu i realizacji projektu. Wszyscy byli zadowoleni i uznali, że masaż znacznie wpłynął na poprawę ich samopoczucia.

28. Gminny Ośrodek Kultury w Turośli otrzymał dofinansowanie ze środków Unii Europejskiej w ramach Osi 4 - LEADER Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013 na realizację projektu - IV Warsztaty Etnograficzne pn. „Ocalić od zapomnienia – ginące zawody przystankiem dla przyszłości”. W ramach tego projektu zostaną zrealizowane warsztaty sztuki ludowej z ginących zawodów, wystawa sztuki ludowej na okres wakacyjny, kilkudniowe warsztaty tkackie oraz zostanie wydany folder z realizacji operacji.

W dniu 25 czerwca 2013r. GOK w Turośli rozpoczął realizację projektu warsztatami sztuki ludowej z ginących zawodów, które odbyły się w budynku ośrodka kultury oraz na terenie Centrum Rekreacyjno-Wypoczynkowym w Turośli. Warsztaty skierowane były do dzieci szkół podstawowych, gimnazjum oraz szkół średnich i osób dorosłych. Od godziny 9:00 do godz. 14:00 można było uczestniczyć w warsztatach sztuki ludowej prowadzonych przez najzdolniejszych, doświadczonych i pamiętających lokalną tradycję twórców ludowych. Zajęcia prowadzone były przez 16 twórców ludowych, którzy zapoznali zwiedzających z takimi dziedzinami jak: kowalstwo, wyroby z wosku, bursztyniarstwo, garncarstwo, pisankarstwo, plecionkarstwo (z wikliny i słomy), koronkarstwo, hafciarstwo, rzeźba ludowa, bukiet na patyku, wyroby z filcu, palma wielkanocna, zabawkarstwo drewniane, wycinankarstwo oraz obróbka lnu. Czas nieubłaganie ucieka, a twórców ludowych ubywa i tylko poprzez tego typu spotkania możemy przekazywać szczególnie młodym ludziom jak najwięcej wiadomości na temat technik wyrobu rękodzieła ludowego. Dzięki takim imprezom Gminny Ośrodek Kultury w Turośli pragnie zachować i reaktywować tradycyjne techniki wyrobu rękodzieła ludowego, które są częścią kultury narodowej. Podczas warsztatów powstała rzeźba staro-kurpiowskiej tradycyjnej barci. W warsztatach wzięło udział około 600 uczestników. Podsumowaniem warsztatów będzie wystawa prac twórców ludowych uczestniczących w warsztatach, którą będzie można oglądać w miesiącu sierpniu i wrześniu w GOK w Turośli.

29. Dnia 26 czerwca 2013 r. w GOK w Turośli odbyło się ostatnie podsumowujące spotkanie w ramach projektu „Aktywnym i świadomym seniorem być”. Seniorzy przybyli do GOK w Turośli by w miłej i ciepłej atmosferze spędzić czas. Pierwszym etapem spotkania było ognisko, przy którym piekli kielbaski. Dalsza część spotkania przeniosła się do sali widowiskowej ośrodka kultury. Tam przy specjalnie przygotowanym na tę okazję poczęstunku, uczestnicy oglądali prezentację fotogalerii ze spotkań zrealizowanego projektu oraz rozmawiali na temat jego realizacji. Atmosferę uświetniły dźwięki tradycyjnej muzyki kurpiowskiej w wykonaniu Kapeli Jana Kani z Turośli. Nie zabrakło również tańców i śpiewów a o dobrej zabawie świadczyły promienne uśmiechy na twarzach uczestników. Wszyscy zadeklarowali się, że w przyszłości na pewno wezmą udział w tego typu spotkaniach. Wszyscy zadeklarowali się, że w przyszłości na pewno wezmą udział w tego typu spotkaniach. Zajęcia w ramach tego projektu okazały się świetną formą integracji. Wielkim sukcesem jest również znaczne zwiększenie się dotychczasowej grupy seniorów.

30. 14 lipca 2013 r. na terenie placu szkolnego w Turośli odbyły się XXI Turoślańskie Prezentacje Kulturalne. Organizatorami imprezy byli – Wójt Gminy Turośl i Gminny Ośrodek Kultury w Turośli. Program imprezy, jak co roku był bogaty i różnorodny, w którym każdy znalazł coś dla siebie. Dla najmłodszej publiczności została specjalnie przygotowana bajka pt. „Złota rybka” w wykonaniu teatru NARWAŁ z Białegostoku. Dużą dawką dobrego humoru dostarczył publiczności występ KABARETU Z KOPYDŁOWA. Oprócz tego na scenie zaprezentowali się : zespół wokalny „Flowers” działający przy GOK w Turośli, Kapela Kurpiowska Jana Kani, solistka Honorata Ruszczyk, Dziecięcy Zespół Instrumentalny działający przy GOK, Zespoły Śpiewacze z Turośli, Nowej Rudy i Zbójnej, Kacper Lemański z Lemana, zespół folklorystyczny „Turoślanie”. Gwiazdą wieczoru był zespół „Alchemist Project”, dzięki któremu publiczność mogła bawić się przy rytmach muzyki klubowej. Imprezie towarzyszył również kiermasz sztuki ludowej oraz degustacja potraw regionalnych. Festyn zakończyła się zabawą ludową, którą poprowadził zespół „Denim” z Grabowa. Celem dorocznej imprezy była integracja gminnej społeczności, propagowanie muzyki i kultury kurpiowskiej, pielęgnowanie więzi międzyludzkich i zagospodarowanie czasu wolnego. Wydarzenie to już na stałe wpisało się do kalendarza kulturalnego gminy i województwa.

31. Dnia 1 września 2013 r. na terenie boiska w Zbójnej odbyły się XXI Jesienne Prezentacje Kulturalne. Była to impreza plenerowa promująca gminę i region kurpiowski. Stanowiła przegląd dorobku artystycznego gminy oraz prezentująca zespoły zaproszone. Wśród wielu artystów, na scenie wystąpiły również zespoły działające przy Gminnym Ośrodku Kultury w Turośli tj. Zespół Śpiewaczy z Turośli i Nowej Rudy oraz Kapela Jana Kani. Zaprezentowały one repertuar składający się z kilku pieśni kurpiowskich. Występy naszych artystów spotkały się z miłym przyjęciem i zostały nagrodzone gromkimi brawami.

32. „Kurpie i Cyganie – dwóch kultur spotkanie” – pod takim hasłem odbyła się impreza plenerowa 8 września 2013 r. we wcześniejszych latach znana, jako „Kartoflisko”. Organizatorami imprezy nad rzeką piśą byli Wójt Gminy Turośl i Gminny Ośrodek Kultury w Turośli. Program imprezy, jak co roku był bogaty i różnorodny, w którym każdy znalazł coś dla siebie. Na scenie wystąpiły zespoły promujące dwie różne kultury: kulturę kurpiowską i kulturę cygańską. Romską kulturę poprzez taniec i śpiew przybliżyły zespoły „Hitano” z Olsztyna oraz „Tygiel Folk Banda” z Ełku, zaś dorobek kultury Kurpiowskiej Puszczy Zielonej zaprezentowały zespoły śpiewacze z Turośli, Nowej Rudy, Zbójnej oraz Kapela Jana Kani. Na scenie zaprezentowali się również: solistka Honorata Ruszczyk i Eugenia Kuliś, zespół tańca kurpiowskiego „Turoślanie”, dziecięce zespoły wokalne działające przy GOK w Turośli – „Dominanta” i „Flowers”. Zakończeniem występów kurpiowskich i cygańskich był wspólny koncert finałowy, na którym zespół „Hitano” zaśpiewał pieśń kurpiowską „Nie mój konik, nie mój”. Zespoły kurpiowskie zaśpiewały utwór cygański „Cyganeczka Zosia”. Oprócz śpiewu zespoły wzajemnie zatańczyły swoje tradycyjne tańce. Wspólny koncert był wspaniałym zakończeniem spotkania dwóch kultur, o czym świadczyły brawa publiczności. Gwiazdą wieczoru był zespół „Verba”, dzięki któremu publiczność mogła bawić się przy rytmach muzyki POP. Zabawę ludową poprowadził zespół „Matrix” z Zabiela w trakcie której, odbyły się pokaz sztucznych ogni. Przy scenie tradycyjnie płonęło ognisko, w którym pieczono ziemniaki oraz częstowano uczestników imprezy wodą cebulową. Imprezie jak zawsze towarzyszył kiermasz sztuki ludowej, degustacja potraw regionalnych. Przeprowadzone zostały również konkursy: na największy przyniesiony ziemniak i największego grzyba. W X edycji konkursu kartoflanego nagrody ufundował Gminny Ośrodek Kultury w Turośli oraz Pan Sławomir Bączek z firmy Auto – Moto w Turośli. Nagrodzonych zostało 10 osób, a główną nagrodę w postaci parowara. Celem organizowanej imprezy była integracja gminnej społeczności, propagowanie muzyki i kultury kurpiowskiej, pielęgnowanie więzi międzyludzkich i zagospodarowanie czasu wolnego. Uczestnicy w trakcie imprezy mieli możliwość zapoznania się z kulturą kurpiowską i kulturą cygańską – z ich podobieństwami i różnicami.

33. Dnia 29 września 2013 r. Fundacja Kraina Mlekiem Płynąca z Gminnym Ośrodkiem Kultury i Sportu w Stawiskach oraz z Burmistrzem Miasta Stawiski zorganizowali imprezę plenerową w Stawiskach pn. „7 gmin w jednej krainie”. Celem imprezy były prezentacje 7 Gmin w Jednej Krainie. Celem imprezy były prezentacje 7 gmin wchodzących w skład Lokalnej Grupy Działania Fundacja „Kraina Mlekiem Płynąca”, tj. Mały Płock, Kolno, Grabowo, Stawiski, Nowogród, Zbójna i Turośl. Każda z tych gmin miała za zadanie przygotować półgodzinny program artystyczny oraz stoisko promocyjne. Nasza gmina zaprezentowała swój program artystyczny w wykonaniu Zespołów Śpiewaczych z Turośli i Nowej Rudy, Kapeli Jana Kani oraz Dziecięcego Zespołu Folklorystycznego „Turoślanie”.

Na stoisku promocyjnym można było zobaczyć jak powstają kurpiowskie wycinanki, kwiaty z bibuły oraz wyroby plecionkarskie. Można było również posmakować tradycyjnego rejbaka, fafernuchów, swojskiego chleba ze smalcem i skwarkami oraz piwa koziczego.

34. W dniach od 7 do 15 października 2013 r. Gminny Ośrodek Kultury w Turośli zorganizował WARSZTATY TKACKIE. Odbyły się one w ramach projektu IV Warsztaty Etnograficzne „Ocalić od zapomnienia – ginące zawody przystankiem dla przyszłości”. Zajęcia skierowane były do dzieci, młodzieży oraz osób dorosłych z terenu gminy Turośl. Warsztaty przeprowadziły twórczynie ludowe, Pani Czesława Kaczyńska z Dylewa i pani Halina Pajka z Kadzidla. Tkwały one na krosnach otrzymanych w darze dla GOK w Turośli od Pani Janiny Siwik z Kruszy. W ramach warsztatów twórczynie ludowe przygotowały krosna do pracy, pokazały uczestnikom warsztatów, na czym polega praca na krosnach m. in. nawijały osnowę na wał, nawlekały nicianki oraz w płochę. Po przygotowaniu krosien twórczynie utkały lnem na bawełnie tradycyjny ręcznik lniany – „ucierok” oraz płachtę wełnianą w tradycyjnych wzorach kurpiowskich, tak zwany „pasiak kurpiowski”. Uczestnicy warsztatów oprócz wiedzy na temat tkanych materiałów dowiedzieli się również, do jakich innych celów w życiu codziennym Kurpiów wykorzystywane były materiały powstające na krosnach. Proces powstania nici lnianych użytych w trakcie warsztatów można było obejrzeć podczas Warsztatów Etnograficznych, które odbyły się w czerwcu przy GOK w Turośli. Wówczas to Pani Czesława Kaczyńska poprowadziła zajęcia z obróbki lnu. Podczas warsztatów dzieci i młodzież z zainteresowaniem słuchały historii codziennego życia mieszkańców Kurpiowskiej Puszczy Zielonej oraz były pod wrażeniem ciężkiej pracy, jaką trzeba wykonać, aby z nici powstał materiał. Ogółem w warsztatach uczestniczyło 313 osób z terenu gminy Turośl.

35. Dnia 30 października 2013 r. w godzinach popołudniowych pracownicy Gminnego Ośrodka Kultury w Turośli wraz z dziećmi odwiedzili groby nieznanymi żołnierzy z okresu II Wojny Światowej. Mogiły znajdują się w Turośli na terenie pobliskiego lasu. Spoczywają tam ciała sowieckich żołnierzy, którzy zostali rozstrzelani przez Niemców w sierpniu 1941 roku. Obok grobów znajduje się jeszcze jedna mogiła należąca do żony jednego z nich. Dzieci zapaliły na grobach pamiątkowy znicz, oraz zapoznały się z historią z okresu II Wojny Światowej. Celem wyjścia było uporządkowanie grobów oraz uświadomienie dzieciom jak ważna jest pamięć o zmarłych.

36. W dniu 8 listopada 2013 r. w Gminnym Ośrodku Kultury w Turośli odbyło się uroczyste otwarcie wyremontowanego Centrum Edukacji Kulturalnej, które mieści się w zabytkowym wiatraku typu „Kozłak”. Został zbudowany około 1880-90 r. (ta ostatnia data widnieje na belce). Pochodzi ze wsi Radziszewo Króle: (gm. Ciechanowiec). Służył mieszkańcom do lat sześćdziesiątych. W 1983 roku został przeniesiony do Turośli. Zrekonstruowany wiatrak został przystosowany do funkcji Centrum Edukacji Kulturalnej, który otworzono w dniu 19 grudnia 1987 roku. W Centrum zgromadzonych zostało ponad 500 sztuk eksponatów. Są to dawne sprzęty gospodarstwa domowego, wyroby z ceramiki, szkła, meble, rzeźbione figury świętych, wyroby sztuki ludowej. Jednym z najciekawszych eksponatów są kamienne żarna sprzed 3 tysięcy lat. Z biegiem lat drewniany budynek wiatraka ulegał zniszczeniu, a jego stan techniczny stwarzał zagrożenie zarówno w obiekcie jak i w jego pobliżu.

Prace przy realizacji zadania pn. „Remont Centrum Edukacji Kulturalnej Gminnego Ośrodka Kultury w Turośli zakończyły się 30 września 2013 roku. Zadanie zostało zrealizowane w ramach Programu Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego Rozwój infrastruktury kultury /Priorytet: Infrastruktura domów kultury. Koszt realizacji zadania wyniósł 236.299,17 zł, który sfinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w kwocie 199.999,30 zł i środków własnych 36.299,87 zł.

Remont Centrum Edukacji Kulturalnej był możliwy dzięki zaangażowaniu Pana Wójta Gminy Turośl, który wziął na siebie ciężar złożenia wniosku o dofinansowanie, przeprowadzenie remontu oraz rozliczenia.

Zwieńczeniem wykonanych inwestycji była uroczystość oficjalnego oddania obiektu do użytku i tradycyjne przecięcie wstęgi.

Uczestników uroczystości powitał oraz przemówienie okolicznościowe wygłosił Wójt Gminy Turośl Pan Piotr Niedbała. Kolejnym punktem uroczystości było przecięcie wstęgi oraz poświęcenie nowej części budynku. Poświęcenia dokonał Proboszcz Parafii Turośl ks. Zbigniew Kaczmarski.

Następnie odbyła się prezentacja dorobku artystycznego kultury kurpiowskiej. Na scenie mieli okazję zaprezentować się: Zespół Śpiewaczy z Nowej Rudy i z Turośli. Tańce kurpiowskie i śpiew przy akompaniamencie muzycznym Kapeli Kurpiowskiej Jana Kani, zaprezentował Dziecięcy Zespół Folklorystyczny TUROŚLANIE.

Uczestnicy tego znaczącego dla gminy wydarzenia otrzymali pamiątkowe kubeczki z wizerunkiem wiatraka.

37. Gminny Ośrodek Kultury w Turośli 19 listopada 2013 r. zorganizował podsumowanie konkursu i otwarcie wystawy prac plastycznych nadesłanych na konkurs „Kurpie – moja mała ojczyzna”. Do pierwszej edycji konkursu przystąpiło 101 osób ze szkół podstawowych, gimnazjalnych, ponadgimnazjalnych oraz osoby dorosłe z terenu Kurpiowskiej Puszczy Zielonej. Wpłynęło 101 prac. Komisja konkursowa postanowiła nagrodzić prace 27 osób. Celem konkursu było pobudzenie zainteresowań historią, kulturą i tradycją najbliższego otoczenia oraz uwrażliwienie na piękno i oryginalność środowiska lokalnego.

38. 21 listopada 2013 r. odbył się konkurs „Wiem wszystko o kurpiowszczyźnie”. Pod taką nazwą odbyła XXVI już edycja konkursu, którego organizatorem był Gminny Ośrodek Kultury w Turośli. W konkursie wzięło udział 21 osób z 5 szkół podstawowych i gimnazjum z gminy Turośl. Oceniano nie tylko przygotowanie merytoryczne uczestników, ale także ich zdolności wokalne w dziedzinie folkloru. Komisja w składzie: Urszula Kuczyńska – przewodnicząca - kierownik Skansenu Kurpiowskiego im. A. Chętnika w Nowogrodzie, Wiesława Pawlak – starszy etnograf Muzeum Północno – Mazowieckiego w Łomży, Teresa Pardo – znawca folkloru kurpiowskiego i Iwona Potaś – dyrektor Gminnego Ośrodka Kultury w Turośli – była pełna uznania dla opiekunów, którzy przygotowali młodzież do konkursu, oraz dla organizatorów za sprawne i profesjonalne jego przygotowanie. Pogratulowała także wszystkim uczestnikom konkursu biegłej znajomości historii, kultury, zwyczajów i obrzędów Kurpiowskiej Puszczy Zielonej. Taki sposób poszerzania wiedzy o regionie oraz konfrontacja jej podczas konkursu gwarantuje, że jego uczestnicy będą znali korzenie i historię swojej małej ojczyzny.

39. Dnia 26 listopada 2013 r. Gminny Ośrodek Kultury w Turośli zorganizował Zabawę Andrzejkową dla seniorów. Odbyła się ona na sali widowiskowej w Gminnym Ośrodku Kultury w Turośli. Seniorzy jak zawsze spotkali się w miłej i ciepłej atmosferze przy dźwiękach tradycyjnej muzyki ludowej. Nie zabrakło wspólnych tańców i śpiewów, a o dobrej zabawie świadczyły promienne uśmiechy na twarzach uczestników. Spotkanie to było okazją do wspomnień z lat młodości. Oprawę muzyczną zapewniła Kapela Jana Kani. Każde takie spotkanie to dobry sposób na urozmaicenie jesieni życia tutejszych seniorów. W imprezie wzięło 31 osób.

40. Dnia 11 grudnia 2013 r. odbyło się spotkanie wigilijne w Gminnym Ośrodku Kultury. Jak co roku miesiąc grudzień jest okresem spotkań i składania życzeń. Świąteczna atmosfera udziela się wszystkim. Nawiązując do tradycji Gminnego Ośrodka Kultury w Turośli zorganizował spotkanie opłatkowe dla członków Zespołów Śpiewaczych z Turośli i Nowej Rudy działających przy ośrodku. W wieczery wigilijnej wzięli udział zaproszeni goście: Wójt Gminy Turośl pan Piotr Niedbała, organista z Turośli pan Andrzej Męczkowski, ks. Tomasz Pawłowski oraz Proboszcz Parafii Turośl ks. Zbigniew Kaczmarski, który po odczytaniu krótkiej modlitwie złożył wszystkim świąteczne życzenia. W wyjątkowym, wigilijnym nastroju wszyscy zasiedli do wieczery. Szczególny nastrój spotkaniu nadały śpiewne kolędy, zarówno te popularne i ogólnie znane jak też te ludowe, kurpiowskie, „odkurzane” ze starych śpiewników naszych przodków. W trakcie Wieczery Wigilijnej Wójt Gminy Turośl pan Piotr Niedbała wręczył członkom zespołów śpiewaczych nagrody za wkład włożony w kultywowanie i pielęgnowanie kultury kurpiowskiej. Pani Iwona Potaś dyrektor Gminnego Ośrodka Kultury w Turośli, gratulując nagród, podziękowała wszystkim za kolejny rok owocnej współpracy i zaangażowanie w podtrzymywanie tradycji regionu. Świąteczny nastrój udzielił się wszystkim uczestnikom.

41. 17 grudnia 2013 r. Gminny Ośrodek Kultury w Turośli po raz pierwszy zorganizował spotkanie opłatkowe dla seniorów z gminy Turośl, którzy czynnie uczestniczą w spotkaniach i zajęciach przygotowywanych dla nich przez ośrodek kultury. Na spotkaniu licznie przybyli seniorzy podzielili się opłatkiem, po czym poczęstowali się symbolicznie przygotowanymi potrawami wigilijnymi. Szczególny nastrój spotkania nadały wspólnie śpiewane kolędy, które przebiegło w ciepłej, miłej atmosferze, co nadawało mu świąteczny nastrój.

42. Dnia 19 grudnia 2013 r. Gminny Ośrodek Kultury w Turośli zorganizował spotkanie opłatkowe dla dzieci i młodzieży z kół zainteresowań. Spotkanie rozpoczęło się od zaśpiewania kolędy „Wśród nocnej ciszy”. Następnie została odczytana Ewangelia według św. Łukasza. Po wysłuchaniu modlitwy pracownicy GOK i dzieci podzielili się opłatkiem, życząc sobie wszystkiego najlepszego w nadchodzącym nowym roku. Na zakończenie zaśpiewane zostały kolędy oraz pastorałki przy akompaniamencie gitar, na których grali instruktorzy GOK pani Renata Bednarczyk oraz pan Józef Zawalich. Całe spotkanie przebiegło w ciepłej, miłej atmosferze co nadawało mu świąteczny nastrój. W spotkaniu wzięło udział 24 osoby.

43. Dnia 26 grudnia 2013 r. mieszkańców Gminy Turośl odwiedzili Kolędnicy. Od 2003 roku powrócił do Turośli staropolski zwyczaj chodzenia z „Herodami”. Scenariusz bożonarodzeniowego obrzędu powstał w oparciu o wspomnienia Pana Henryka Potasia z Turośli, na prośbę Pani Iwony Potas dyrektor Gminnego Ośrodka Kultury w Turośli. Dzieci wyruszyły kolędować w drugi dzień Świąt Bożego Narodzenia. Śpiewem i barwnymi strojami podkreślili nastrój świąteczny w wielu domach zbierając przy tym dużo słodkości i innych fantów w ramach podziękowań.

W przedstawionym wyżej materiale wykazano tylko niektóre ważniejsze wycinki z działalności GOK - u. Jednak, żeby te imprezy się odbyły, potrzebne są ciągle spotkania zarówno w kołach zainteresowań teatralnym, plastycznym, edukacji regionalnej i muzycznym, jak również wielogodzinne próby poza tymi zajęciami. Dzięki prowadzonym zajęciom kół zainteresowań dzieci i młodzież mają możliwość zdobycia umiejętności grania na instrumentach muzycznych, śpiewu, rozwijania zainteresowań teatralnych i uczestniczenia w zajęciach z zakresu edukacji regionalnej, poznawania przepięknej kultury kurpiowskiej naszej „małej ojczyzny”. Zdobyte umiejętności mogą prezentować na imprezach plenerowych i konkursach organizowanych w naszej gminie, powiecie i województwie.

Na wielką uwagę zasługuje społeczne zaangażowanie członków zespołów folklorystycznych działających przy GOK w Turośli tj. Zespół Śpiewaczy z Turośli i Zespół Śpiewaczy z Nowej Rudy. Ci wspaniali ludzie kosztem wolnego czasu, a nie jednokrotnie porzuconych prac domowych przybywają zarówno na próby jak również i na występy. Między innymi dzięki ich postawie rozśławiane jest dobre imię naszej gminy, powiatu i województwa, a wiele osób z poza naszego regionu zazdrości nam naszych osiągnięć. A osiągnięcia są duże, co świadczy o zdobytych miejscach i nagrodach w konkursach gminnych, powiatowych, wojewódzkich i regionalnych.

Dodatkową formą działalności GOK w Turośli jest działalność Sklepiku. Sklepik posiada w swoim asortymencie podstawowe artykuły spożywcze. Celem działania tego przedsięwzięcia było odciążenie młodzieży i dzieci od lokali, gdzie są sprzedawane napoje alkoholowe. Dodatkowo mogą spędzić wolny czas w sposób kulturalny i zaplanowany.

Inną miłą formą spędzenia czasu wolnego jest gra w bilard, w tenisa, hockey i gry stolikowe.

W GOK-u udostępniamy stoły do tych gier bezpłatnie, co świadczy, iż dzieci i młodzież mają zorganizowany czas wolny w sposób atrakcyjny i pożyteczny. W tym roku z gry w bilard skorzystało 1257 osób, z gry w tenisa stołowego skorzystało 203 osoby a z gry w hockey 115 osób.

Gminny Ośrodek Kultury posiada kawiarenkę internetową na 6 stanowisk, która umożliwia wszystkim chętnym bezpłatne korzystanie z komputerów. Dzieci, młodzież i dorośli uczą się podstawowej obsługi, grają w gry rozrywkowe i umysłowe. Jest ona również wyposażona w stały dostęp do Internetu umożliwiający mieszkańcom korzystanie sześć dni w tygodniu do późnych godzin wieczornych z dobrodziejstw płynących z posługiwania się nim. Ta forma działalności nie jest nastawiona na zysk, lecz jest odpowiedzią na oczekiwania ludzi niemających możliwości korzystania z komputerów i Internetu w domu. W tym roku w Gminnym Ośrodku Kultury w Turośli z kawiarenki internetowej skorzystało 3147 osób.

Bardzo ważną formą działalności w Gminnym Ośrodku Kultury w Turośli są organizowane wystawy promujące przepiękną kulturę i sztukę kurpiowską, które są częścią kultury narodowej w społeczeństwie, a także wśród odwiedzających nas turystów. Zorganizowane wystawy zwiedziło 808 osób.

W Gminnym Ośrodku Kultury w Turośli w ramach kółka plastycznego zorganizowano zajęcia dla dzieci w wieku od 6 do 13 lat. Dzieci mają okazję na tych zajęciach rozwinąć zdolności malarskie. Poszerzają również wiedzę na temat sztuki. Dzieci chętnie biorą udział w organizowanych przez panią plastyczkę ćwiczeniach.

W zajęciach tych brało udział 21 dzieci.

W Gminnym Ośrodku Kultury w Turośli odbywają się również próby zespołu folklorystycznego „Turoślanie”, które prowadzi Pan Jan Kania pracownik GOK w Turośli. Zespół składa się z 24 osób - uczniów Szkoły Podstawowej w Turośli.

Przy GOK w Turośli działają również Zespoły Śpiewacze z Turośli i Nowej Rudy. Kierownikiem artystycznym obu zespołów jest Pani Iwona Potaś - dyrektor GOK w Turośli. Próby zespołów odbywają się raz w tygodniu, a w zależności od potrzeb nawet dwa razy w tygodniu. W skład Zespołu Śpiewaczego z Turośli wchodzi 10 osób natomiast Zespół Śpiewaczy z Nowej Rudy liczy 7 osób.

Kolejnymi zajęciami, jakie są organizowane przez Gminny Ośrodek Kultury w Turośli są zajęcia muzyczne, które prowadzi Pan Józef Zawalich pracownik GOK w Turośli. Dzieci i młodzież uczęszczające na te zajęcia uczą się gry na pianinie oraz na gitarze. Odbywają się również próby zespołu „Flowers” i „Dominanta”. Na zajęcia z nauki gry na pianinie uczęszcza 2 osoby, na naukę gry na gitarze również 5 osób, natomiast zespół „Flowers” składa się z 4 osób a „Dominanta” z 5 osób.

Z inicjatywy Pani Iwony Potaś – dyrektor Gminnego Ośrodka Kultury w Turośli dwa dni w tygodniu odbywały się zajęcia z fitness. Ćwiczenia prowadził pan Paweł Roźniatowski z Kolna. Zajęcia powstały z myślą o osobach starszych jak też i młodszych pragnących prowadzić zdrowy tryb życia oraz utrzymać dobrą kondycję fizyczną.

Gminny Ośrodek Kultury posiada również fotel masujący i kijki do nordic walking. Przedmioty zostały zakupione w ramach projektu „Aktywnym i świadomym seniorem być” zrealizowanego przy wsparciu finansowym ze środków Unii Europejskiej w ramach Osi 4 – LEADER Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013. Mimo, że realizacja projektu zakończyła się, to w godzinach pracy ośrodka kultury można nadal - bezpłatnie - korzystać z fotela masującego i wypożyczać kijki do nordic walking. W tym roku z fotela masującego i kijków do nordic walking skorzystało 237 osób.

Załącznik Nr 9 do zarządzenia Nr 198/14

Wójta Gminy Turośl

z dnia 10 marca 2014 r.

SPRAWOZDANIE
z wykonania planów finansowych samorządowych instytucji kultury Biblioteka Publiczna Gminy Turośl
za 2013 r.

Dział 921 Rozdział 92116

Przychody

Treść	Plan po zmianach	Wykonanie 2013 r.	%
Stan rachunku na dzień 01-01-2013 r.	0,00	0,00	
Dotacja z UG Turośl	198068,00	197645,67	100
Refundacja prac interwencyjnych z 2012 r. – PUP Kolno	898,24	898,24	100
Dotacja z Fundacji Orange „Orange dla bibliotek”	2797,44	2797,44	100
Dotacja od FISE - projekt pn. „Biznes-Mamy” - Dofinansowanie od sponsorów	2000,00	2000,00	100
Dotacja z Biblioteki Narodowej „Zakup nowości wydawniczych do bibliotek”	3000,00	3000,00	100
Konkurs Grantowy „Aktywna Biblioteka” - projekt Turoślańskie pejzaże w obiektywie	5000,00	5000,00	100
Kiermasz książek	130,00	130,00	100
Razem:	213893,68	213471,35	100

Treść	Plan po zmianach	Wykonanie 2013 r.	%
Wynagrodzenie osobowe pracowników	131000,00	130100,94	99
Wynagrodzenia bezosobowe	8701,68	8498,13	98
Składki na ubezpieczenie społeczne	24900,00	24676,86	99
Składki na Fundusz Pracy	2530,00	2323,42	92
Zakup materiałów i wyposażenia	13200,00	13042,77	99
Zakup pomocy naukowych, dydaktycznych i książek	13231,00	13230,74	100
Zakup czasopism	2750,00	2494,99	91
Wydatki osobowe nie zaliczane do wynagrodzeń	445,00	442,41	99
Zakup usług zdrowotnych	100,00	70,00	70
Zakup usług pozostałych	6133,00	6086,46	99
Zakup usług dostępu do Internetu	2000,00	1965,24	98
Opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych telefonii ruchomej	700,00	670,90	96
Opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych telefonii stacjonarnej	1522,00	1513,49	99
Podróże służbowe	1060,00	1053,47	99
Różne opłaty i składki	1450,00	1416,00	98
Odpis na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	4171,00	4170,61	100
Szkolenia pracowników	0,00	0,00	0
Stan rachunku na dzień 31-12-2013	0,00	0,00	
Razem:	213893,68	211756,43	99

Rodzaj zobowiązania	Kwota ogółem	W tym wymagalne	Uwagi
Rozrachunki publicznoprawne z ZUS w tym:			
składka na ubezp. społeczne - płatnik	1927,73	0	
składka na ubezp. społeczne - ubezpieczony	1452,95	0	
składka na ubezpieczenie zdrowotne	832,39	0	
składka na Fundusz Pracy	176,03	0	
Rozrachunki z budżetami z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych	688,00	0	
Dostawy i usługi	0,00	0	
Kredyty i pożyczki	0,00	0	
Zobowiązania wobec pracowników	0,00	0	
Pozostałe zobowiązania	0,00	0	
Razem:	5.077,10	0	
Rodzaj należności	Kwota ogółem	W tym wymagalne	Uwagi
Należności z tytułu refundacji prac interwencyjnych - PUP w Kolnie	0,00	0	
Pozostałe należności	0,00	0	
Razem:	0,00	0	

Część opisowa

Biblioteka Publiczna Gminy Turośl z siedzibą w Turośli, ul. Akacyjowa 2 jest samorządową instytucją kultury wpisaną do Rejestru Instytucji Kultury prowadzonego przez organizatora pod nr 1/92 i posiada osobowość prawną.

Na sieć biblioteczną składa się: Biblioteka Publiczna Gminy Turośl oraz 2 filie biblioteczne /FB Leman i FB Łacha/.

W 2013 r. do bibliotek wpłynęło ogółem 690 wol. (spadek o 122 wol. w stosunku do 2012 r.) na kwotę 14325,35 zł.

w tym:

z zakupu ze środków samorządowych – 473 wol. na kwotę 10100,74 zł,

z zakupu z dotacji M K – 145 wol. na kwotę 3000 zł,

z zakupu z projektów – 8 wol. na kwotę 317,91 zł,

z kiermaszu – 5 wol. na kwotę 130,00 zł,

z darów od sponsorów i czytelników otrzymaliśmy - 54 wol. na kwotę 625,70 zł,

zwroty za zagubione – 5 wol. na kwotę 151,00 zł.

Łącznie, zakupiono do bibliotek 626 książek na ogólną kwotę 13418,65 zł .

Wskaźnik zakupu na 100 mieszkańców wyniósł 12,1 wol., na 1 czytelnika – 0,86 wol.

W ramach **Programu Biblioteki Narodowej „Zakup nowości wydawniczych do bibliotek”** otrzymaliśmy **3000,00 zł**

Zakupiono 145 wol. nowości wydawniczych.

W tym: BPG Turośl 96 wol. na kwotę 2050,90 zł

FB Leman 32 wol. na kwotę 658,38 zł

FB Łacha 17 wol. na kwotę 290,72 zł

W ciągu roku ubyło 2182 wol.

w tym : - wycofane – 1321 wol.

- selekcja dubletów – 567 wol.

- zniszczone – 289 wol.
- niezwrócone – 5 wol.

Z wycofanych dubletów zorganizowaliśmy kiermasz książek używanych w Filii Bibliotecnej w Lemanie i Łasze, sprzedano 130 wol. na sumę 130 zł, które przeznaczyliśmy na zakup nowości bibliotecznych do tych placówek. Zakupiono 5 wol. na kwotę 130,00 zł, w tym: FB Leman - 3 wol. na kwotę 57 zł, FB Łacha – 2 wol. na kwotę 73 zł.

Stan księgozbioru na koniec 2013 r. wynosi 24395 książek, co stanowi 468 wol./ 100 mieszkańców. Statystyczny mieszkaniec gminy miał do dyspozycji 4,7 wol., zaś na jednego czytelnika przypadało 33,4 książki.

Zaprenumerowano 25 tytułów czasopism na kwotę 2678 zł Liczba tytułów czasopism bieżących wynosi 28.

W bibliotekach na terenie Gminy Turośl zarejestrowano 731 czytelników (o 18 mniej niż w 2012 r.), którym wypożyczono 12391 książek (spadek o 1968 wypożyczeń).

Liczba czytelników na 100 mieszkańców wynosi 14,0, a średnia aktywność czytelników kształtowała się na poziomie 17,0 wol.

Liczba wypożyczeń księgozbioru i udostępnień na miejscu wynosi 240,6 wol./ 100 mieszkańców.

Struktura czytelników pod względem wieku i zajęć przedstawia się następująco:

wg wieku:	wg zajęć:	
1/ do lat 5 - 23	M - młodzież ucząca się	406
2/ od 6-12 lat - 249	S - studenci	48
3/ 13-15 lat - 68	U - pracownicy umysłowi	85
4/ 16 – 19 lat - 73	P - pracownicy fizyczni	22
5/ 20 – 24 lat - 64	R - rolnicy	33
6/ 25 – 44 lat - 140	I - inni zatrudnieni	10
7/ 45 – 60 lat - 77	Nz - nie zatrudnieni	127,
8/ pow. 60 lat - 37.		

Wypożyczenia kształtowały się następująco:

- literatury pięknej dla dorosłych – 4343 (wzrost o 58 wol.),
- literatury pięknej dla dzieci – 6231 (spadek o 1796 wol.),
- literatury innej – 1817 (spadek o 230 wol.),
- czasopism bieżących – 746 (spadek o 248 egz.).

Prezencyjnie udostępniono użytkownikom 142 wol. księgozbioru podręcznego i 692 czasopism bieżących oraz udzielono 399 informacji.

Liczba odwiedzin w bibliotece wynosi 6852, a w czytelnich 3909 osób w tym 2913 użytkowników Internetu.

Ogółem liczba odwiedzin wyniosła 10761 osób.

Biblioteki prowadzą kartotekę regionalno-tekstową, w której na bieżąco gromadzone są artykuły z prasy dotyczące naszej gminy.

W bibliotekach na terenie Gminy Turośl zarejestrowano 39 czytelników niepełnosprawnych i seniorów.

W zbiorach bibliotek jest 16 książek z dużą czcionką.

Książki dla osób niepełnosprawnych i trzeciego wieku donoszone są do domu przez bibliotekarzy lub innych członków rodziny.

BPG Turośl prowadzi punkt biblioteczny „książki mówionej” z Miejskiej Biblioteki Publicznej Oddział Zbiorów Specjalnych w Łomży. W 2013 roku zarejestrowano 8 czytelników, którym wypożyczono 9 książek mówionych (94 kasety) i 21 audiobooki (21 płyty CD), oraz 20 płyt z filmami i muzyką.

Wszystkie placówki pracują na programie bibliotecznym LIBRA 2000, oraz MAK+.

W BPG Turośl i FB w Lemanie księgozbiór w całości jest wpisany do komputera, natomiast w FB w Łasze 33%.

Łącznie w bibliotekach jest 12 zestawów komputerowych w tym: 7 dostępnych dla czytelników, 4 służy do prac w zakresie gromadzenia i opracowania i do ewidencji czytelników i wypożyczeń, a 1 do księgowości i prac biurowych.

Wszystkie biblioteki mają podłączenie do Internetu i korzystają z poczty elektronicznej.

BPG Turośl posiada własną stronę internetową <http://www.bpgturosl.pl>.

Biblioteka wraz z filiami przystąpiła do bezpłatnego programu FunEnglish.pl w bibliotece. Uczestniczy w nim 36 dzieci, którzy w 2013 roku skorzystali z 109 lekcji.

Ogółem z Internetu w 2013 roku skorzystało 2913 osób, w tym: 2705 dzieci i 208 dorosłych.

W ciągu roku elektronicznie udzielono 319 informacji. Uczniowie wykorzystują komputery do gier i do nauki języka angielskiego.

W ramach programu „Akademia Orange dla bibliotek” otrzymaliśmy dotację w wysokości 2.797,44 zł. Dotację wykorzystaliśmy na pokrycie kosztów abonamentu za Internet w BPG Turośl oraz filiach w Lemanie i Łasze. Zakupiono również program antywirusowy Kaspersky.

Złożony wniosek w 2012 r. „Turoślańskie pejzaże w obiektywie” w ramach Konkursu Grantowego „Aktywna Biblioteka” z Programu Rozwoju Bibliotek został pozytywnie zakwalifikowany i otrzymaliśmy grant na 5000,00 zł. Projekt był realizowany od stycznia do czerwca 2013 r. W ramach projektu przeprowadziliśmy warsztaty fotograficzne i pogadankę o historii naszego regionu dla 13 gimnazjalistów z Gimnazjum im. Adama Mickiewicza w Turośli, zorganizowaliśmy wystawę zdjęć, zakupiliśmy 7 książek z dziedziny fotografii na kwotę 282,81 zł i wydaliśmy piękny kalendarz na 2014 r. pt. „Turoślańskie pejzaże w obiektywie” ze zdjęciami naszych uczestników. Początkowo we wniosku założyliśmy wydanie 50 egzemplarzy, ale dzięki pozyskaniu od sponsorów 2000,00 zł nakład zwiększył się do 250 sztuk kalendarzy. Uroczyste zakończenie projektu odbyło się 21 czerwca. Całkowity koszt projektu wyniósł 8836,14 zł (w tym dodatkowy wkład niefinansowy 410,00 zł).

W marcu złożiliśmy wniosek o przyznanie grantu na realizację działań na lokalnym rynku pracy w ramach projektu „Praca. Enter. Biblioteka jako miejsce informacji o rynku pracy” prowadzonego przez Fundację Inicjatyw Społeczno-Ekonomicznych w ramach Programu Rozwoju Bibliotek i otrzymaliśmy grant na 2000,00 zł. W ramach projektu pt. „BIZNES – MAMY” zakupiono materiały reklamowe (długopisy, notesy i balony z nadrukiem) oraz książkę do biblioteki pt. „Bez makijażu. Prawdziwe historie kobiet” na kwotę 35,10 zł i zorganizowaliśmy trzy spotkania dla niepracujących mam:

1. 5 czerwca - spotkanie z doradcą zawodowym z Powiatowego Urzędu Pracy w Kolnie i spotkanie z menagerem projektu Praca. Enter z FISE w celu poznaniu swojego potencjału zawodowego.

2. 12 czerwca – „Jak napisać dobry biznesplan” spotkanie z osobą prowadzącą własną działalność gospodarczą i doradcą zawodowym oraz spotkanie z psychologiem w celu podniesienia samooceny.

3. 19 czerwca – zorganizowaliśmy piknik „Święto rodziny” – Dzieci obejrzały przedstawienie „Przygody Smoka Emila” z teatru Edukacji i Profilaktyki „MASKA” w Krakowie. Następnie zorganizowaliśmy ognisko i zabawy dla dzieci oraz mogły poddać się malowaniu twarzy. W tym samym czasie mamy miały spotkanie ze stylistką, która przekazała im umiejętności poprawy własnego wizerunku potrzebnego do podniesienia samooceny i dobrego samopoczucia.

Projekt zrealizowaliśmy w kwocie 2000,85 zł.

Uczestniczyliśmy także w nieodpłatnych szkoleniach warsztatowych dla bibliotekarzy z obsługi systemu bibliotecznego MAK+ organizowanych przez Książnicę Podlaską.

Ważniejsze działania związane z promocją bibliotek i czytelnictwa

- 1) W czasie ferii zimowych wzięliśmy udział w projekcie Stowarzyszenia Nowe Horyzonty i Centrum Edukacji Obywatelskiej pt. „Ferie z filmem w bibliotece”. Odbły się projekcje 6 filmów w BPG Turośl i FB Leman, w których uczestniczyło 42 osoby;
- 2) 19-20 marca BPG Turośl wzięła udział w akcji Tydzień z Internetem pt. „Zagrajmy w eksperymenty”. W zajęciach uczestniczyło 17 osób;
- 3) 24 kwietnia w FB Leman odbyły się warsztaty z wykonania wikliny papierowej, które poprowadziły panie z Filii Bibliotecnej Zaremby Gmina Chorzele. W warsztatach wzięło udział 26 osób;
- 4) 9 maja odbyły się eliminacje gminne konkursu recytatorskiego „Kurpie Zielone w literaturze”. Do konkursu przystąpiło 62 uczestników ze szkół podstawowych i gimnazjum z terenu naszej gminy. Najlepsi reprezentowali naszą gminę w finale międzygminnym w Myszynie w dniu 11 czerwca 2013 r.;
- 5) 13 maja odbyło się pasowanie na czytelnika w BPG Turośl 30 uczniów klas pierwszych z Szkoły Podstawowej w Turośli, oraz 10 uczniów w Filii Bibliotecnej w Lemanie. Dzieci otrzymały dyplomy pasowania na czytelnika i zakładki do książek.

Z tej okazji dzieci klas pierwszych i przedszkolaki (95 osób) obejrzały spektakl profilaktyczno-edukacyjny pt. „Kubuś Puszątek i przyjaciele” w wykonaniu aktorów Teatru „ART-RE” w Krakowie.

- 6) Brałszy udział w akcji „Cała Polska Czyta Dzieciom”. Spotkania z głośnym czytaniem odbywają się raz w tygodniu pt. „Bajkowy Piątek”. Przychodzą na nie dzieci z przedszkola, oprócz czytanych książek czekają na przedszkolaków niespodzianki.

W BPG Turośl odbyło się 29 spotkań, w których uczestniczyło 645 dzieci.

W FB Leman odbyło się 30 spotkań, w których uczestniczyło 186 dzieci.

Ponadto biblioteki prowadzą inne formy prac kulturalno-oświatowych adresowane do różnych grup wiekowych lokalnej młodzieży szkolnej m. in. lekcje biblioteczne, zajęcia plastyczne z dziećmi, montaż, przeglądy, gry i zabawy literackie, wieczory opowiadań.

Załącznik Nr 10 do zarządzenia Nr 198/14

Wójta Gminy Turośl

z dnia 10 marca 2014 r.

INFORMACJA O STANIE MIENIA KOMUNALNEGO W GMINIE TUROŚL
Stan na dzień 31 grudnia 2013 roku

Mienie komunalne Gminy Turośl stanowią:

L.p.	Nazwa środka trwałego	Wartość brutto w zł
1.	Grunty	364.869,12
2.	Budynki	13.245.665,11
	- w tym budynki mieszkalne:	231.010,00
3.	Budowle	24.410.090,56
4.	Maszyny i urządzenia	765.766,85
5.	Środki transportu	2.864.133,67
6.	Pozostałe środki trwałe	1.322.991,16
	Razem:	42.973.516,47

1/ grunty – na ich wartość składają się:

- grunty pod drogami;
- grunty zabudowane i budowlane;
- grunty rolne;
- grunty leśne;
- nieużytki;

2/ budynki, które obejmują:

- budynek obecnego Urzędu Gminy
- budynek gospodarczy przy UG;
- budynek po starym Urzędzie Gminy;
- Gminny Ośrodek Kultury + zabytkowy Wiatrak,
- Lecznica Zwierząt;
- budynek Gimnazjum;
- Sala Gimnastyczna przy Gimnazjum i Szkole Podstawowej w Turośli;
- 5 budynków Szkół Podstawowych (SP Turośl, SP Ptaki, SP Łacha, SP Leman oraz SP Ksebki);
- 2 budynki zlikwidowanych szkół, całkowicie lub częściowo przekształconych na budynki mieszkalne (SP Wanacja, SP Charubin);
- Ośrodek Zdrowia w Turośli wraz z budynkiem gospodarczym,
- Ośrodek Zdrowia w Lemanie wraz z budynkiem gospodarczym,
- garaże komunalne dla autobusów szkolnych,
- zbiornik na paliwo,
- budynek hydroforni,
- Oczyszczalnia Ścieków w Turośli,

- Budynek Świetlicy Wiejskiej w Nowej Rudzie,
  - Budynki OSP – Remizy strażackie w Lemanie, Łasze i Ptakach;
- 3/ budowlę, to m.in.:
- studnia głębinowa wraz z ogrodzeniem;
  - wodociąg wiejski w Turośli;
  - oświetlenie uliczne;
  - Ośrodek Sportowo- Rekreacyjny w Ptakach;
  - drogi gminne, ulice, chodniki;
  - most w Potasiach;
  - most na rzece Pisa w Cieciorach;
  - transformator w Turośli;
  - kanalizacja sanitarna w Turośli;
  - centrum parkowe w Turośli z infrastrukturą towarzyszącą;
  - centrum Rekreacyjno-Wypoczynkowe w Turośli;
  - zrekultywowane składowisko odpadów komunalnych w Turośli;
  - kompleks boisk sportowych wybudowanych w ramach programu „Orlik 2012”;
  - boisko trawiaste w Turośli;
  - Stacja Uzdatniania Wody w m-ci Leman;
  - sieć wodociągowa w m-ci Leman;

4/ środki transportu:

- samochody OSP /5 sztuk/;
- samochody osobowe: /Daewoo Lanos, Toyota Auris, Citroen Xantia/;
- sprzęt drogowy /równiarka, koparka, ciągnik i 2 przyczepy, pług odśnieżny- 2 szt./;
- wóz asenizacyjny;
- autobus „Autosan”;
- autobus „Autosan H6-10”;
- autobus „Lublin”.
- autobus Autosan A0909L;
- traktor – kosiarka p200107HRB;

5/maszyny i urządzenia:

- kotły i maszyny energetyczne;
- zespoły komputerowe, kserokopiarki, tablice interaktywne;
- sprzęt medyczny;

6/ pozostałe środki trwałe to głównie wyposażenie biurowe, meble, drobny sprzęt gospodarczy.

Zwiększenia w 2013 r.:

- przyjęto do ewidencji grunty rolne w m-ci Cieciorzy oraz grunty pod drogami gminnymi w m-ci Ptaki na podstawie decyzji Wojewody Podlaskiego o wartości 160.203,00 zł;
- przyjęto do ewidencji drogę relacji Krusza - Charubin - wartość inwestycji - 1.749.987,31 zł;
- przyjęto do ewidencji Stację Uzdatniania Wody w miejscowości Leman – wartość inwestycji - 1.643.126,24 zł;

- przyjęto do ewidencji sieć wodociągową w m-ci Leman – wartość inwestycji - 1.501.224,04 zł;
- w wyniku gruntownego remontu zwiększono wartość zabytkowego Wiatraka w m-ci Turośl o kwotę 265.989,17 zł,
- przyjęto do ewidencji budynki Ochotniczej Straży Pożarnej w m-ci Leman, Łacha i Ptaki o wartości 387.081,00 zł;
- zakupiono zbiornik na paliwo o wartości 31.395,75 zł;
- zakupiono szafę sterowniczą wraz ze stacją bazową i licencją do monitorowania przepompowni ścieków o wartości 14.760,00 zł;
- przyjęto do ewidencji aparat powietrzny MSA o wartości 3.942,00 zł;
- zakupiono zestawy komputerowe do Szkół Podstawowych i ZOS na ogólną kwotę 10.447,99 zł;
- zakupiono wyposażenie do UG Turośl oraz Szkół Podstawowych i Gimnazjum na ogólną kwotę 45.271,51 zł.

Zmniejszenia w 2013 r.:

- sprzedaż nieruchomości gruntowych na ogólną wartość 1.439,15 zł.

Mienie komunalne w całości stanowi własność Gminy Turośl.

Gmina nie posiada środków w użytkowaniu wieczystym, wierzytelności, udziałów w spółkach ani akcji.

Majątek Gminy Turośl służy w całości zaspokajaniu potrzeb społeczności gminnej.

Według stanu na 31 grudnia 2013 r. uzyskano następujące dochody z mienia:

- opłaty za zimną wodę i nieczystości płynne – 93.742,67 zł,
- opłaty za najem lokali mieszkalnych i użytkowych - 236.935,88 zł,
- opłaty za najem sprzętu komunalnego – 6.094,63 zł,
- sprzedaż mienia – 38.695,00 zł.

Zrealizowane dochody w całości zostały przeznaczone na jego utrzymanie.